

OSNOVNA
ŠOLA
HEROJA BRATČIČA
TRŽIŠČE

15 LET

STEZICE

št. 21

Istoricami razljudujemo solsko leto 1981/82.
Letos minemo 15 let, odkar jih izdajamo.

Julijno številko smo posvetili velikemu učitelju
in borcu za svobodo tovarišu Titu in padlim borcem
Tržaškega odreda;

našim pedagoškim delavcem, ki so s svojim znanjem
in bogatim delom vzgajali številne generacije mladih
v Tržiču, jim darovali svoje moči, se posebej učencem
Tržačevih šol;

privatnikom in privatelcem, s katerimi smo se srečali
v zadnjih dveh letih naših šol, in vsem, ki jim je
draga otroška pisarna beseda.

Uredništvo

Josip Broz Tito 1892 - 1980

Bil je pogumen in hraber
 borec za srečo ljudi.
 Zato so tovariši rekli:
 "Tito, vodi nas ti!"

Im on je vodil in vedel,
 kaj prava cesta pelja.
 Tekla so leta in 12 leti
 je tudi svoboda prišla.

Kajetan Kavčič

Preporod KPJ pred štirimi desetletji

Ob 40-letnici Tita na čelu KPJ ter ustanovnih kongresov KPS in KPH

Josip Broz Tito 1892 – 1980

Spomin.

Vsi smo žalovali tiste dni,
solze zastirale so nam oči,
ko Tito je zapustil nas...
že dvoje let sko mimo je ta čas.
In pt. Z. ki uri žalostnega dne
vpisala v „trijiga žalosti“ sem, mihi te...

Tito.....

Tvoje srce plemenito,
ki ti dala ga je revna mati,
in mučeno je moralo obstati.
In nasod joče.....

Milijoni v črnem svetu
kvalešni so ti - skrbnemu petu
za vso ljubezen ki si jo razdal,
ostal boš v naših srcih, lik svetel.
Torej vseh časov, borec in junak,
ki svobodi svoj usmerjal si korak,
svobodo zvojeval si, zatirane podril,
stroke in človeštvo ljubil, jih učil.

„Edinstven Tito“
ko pisala z zlatom in penosom Egdevina,
kvalešni so ti marci sveta
in nacija kupa Domovina.

Dona Kralj

Tito v opominu

Minerali že dve leti, odkar nas je napustil naš ko-
narš Tito, uvidam, Tito nis vedno živi med nami. Med
nami živi o njegovim delom, o njegovimi ideali. V naših
srceih bo ostal vedno živ, nikoli ga ne bomo pozabili.
Kadar se opominem naš Tita, mi v srce vedno stopi
bujna bolečina. Vedno bomo hodili po Titovi poti!

Simona Želič, 8. razred

Zagorje je dalo dva velika človeka na našo domovino.
Gubca in pa Tita. Oba sta se borila za pravdo in
mir, za večji hleb kruha.

Tito je pokazal nevrščemosti in tudi eden izmed
ustanoviteljev nevrščemosti. Bil je veliki človek, plemeni-
tega srca in zato bo njegova podoba vedno živela
v naših srceih in v srceih bodočih generacij.

Mojca Bizjak, 8. razred

V Titeu vem veliko, zato vsega ne morem napisati.
Živel je za nami, živeli bomo za njim.

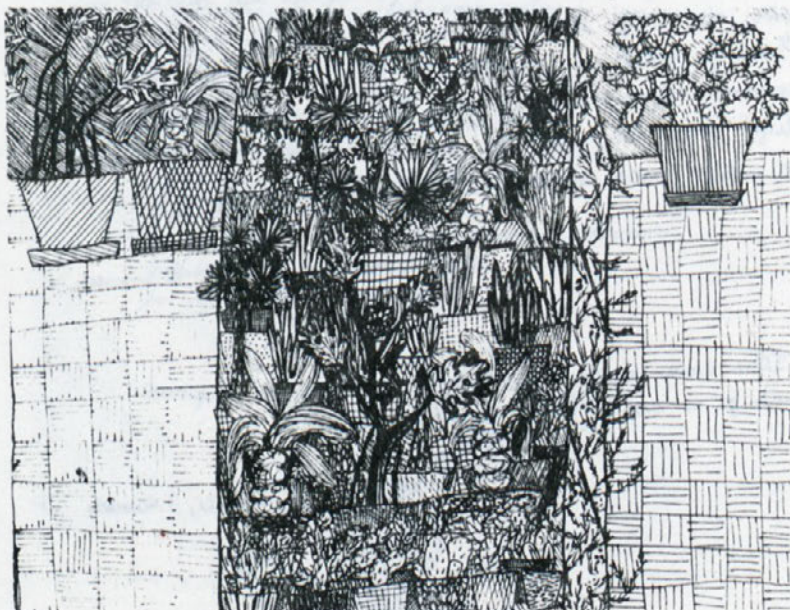

Domana Šparovec, 8. razred

Že dve leti je, od kar nas je zapustil naš
 dragi Tito in nam pustil veliko lepih
 misli in besed. Vrak se nad spominja
 njegovih govorov, v katerih je poudarjal
 neuvrčenost Jugoslavije in prijateljstvo ter
 mir med državami, kajti le tako se lahko
 ohranijo dobri odnosi na svetu. Zato
 moramo nadaljevati Titovo začeto pot
 in ohraniti socialistično Jugoslavijo.

Slavka Lupan,
 8. razred

Spaj vem o tovarnišu Tiku

- Vem, da je bil rojen v Slunovcu
- da ne bili njegovi starši nemci
  - da je bila njegova mati Slovka
  - da je imel zelo rad svojo mater
  - da je ljubil svoj rojstni kraj
  - da je bil dober človek
  - da je bil komunist in revolucionar
  - da je bil pogumen in vestnojin borec
  - da je bil večkrat zaprt
  - da se je pod njegovim vodstvom pričela revolucija
  - da je prevzel naše ljudstvo v boj proti okupatorju
  - da je bil neustavovitelj muševščinih držav
  - da je bil ugleden in spoštovan politik
  - v domovinu in v svetu
  - da nas je vodil po ravnih poteh
  - da nas je podbujal k delu
  - da je bil vedno našimijam in dobre volji
  - da je rad prihajal na Goronjko
  - da je bil dober borec
  - da je imel rad maršo
  - da se je večkrat srečeval s pionirji
  - da je rad gledal prireditve ob družni mladosti, ko so mu mladi zapeli in zaplesali: MIR, SVOBODA, TITO

- da se je boril za mir v svetu
- da je imel med državniki veliko prijateljev
- da je bil pogumen borec za bratstvo in enotnost med narodi
- da nas je učil ljubiti domovino
- da je bil proglašen trikrat za narodnega heroja
- da ga je v zadnjih letih življenja mučila bolezen
- da je 4. maja 1980 ob 15.03 v Ilirskem centru v Ljubljani nehalo biti veliko vrce predsednika socialistične republike Jugoslavije
- da so ga pokopali na Dedinjah, ker je bila to njegova želja
- da so se zadnje poslovili od tovariša Tita mnogi državniki sveta
- vem, da bi on znal vsiti apore v svetu, bi so nastali udaj, po njegovi smrti.

Učenci 4. razreda

Pred dneva letoma je nekako
 bilo veliko noce

Jaz sem bila ravno v kopalnici.
 Oti je gledal televizijo. Povedal mi
 je, da je umrl tovarniš Tito. Tri smo
 šli v dnevno sobo. Čez nekaj minut
 pa je televizijski napovedovalec povedal,
 da je v Ljubljani v Kliničnem centru
 umrl tovarniš Tito.

Meni pa ne je v teh minutah v
 očeh malavalo potno sobo.

Rosana Golmajer, 4. razred

Ime Tito mi pomeni veliko, ker je
rešil Jugoslavijo suženjstva.

Dominika Šmitek, 3. razred

Ime Tito mi pomeni borca,
ki se je boril za našo svo-
bodo in mir.

Berada Tito bo naš vedno
ostala v slovenskih srcih.

Andreja Blazić, 3. razred

Ime Tito mi pomeni naša svetlo.

Barbara Dorn, 3. razred

Ime Tito mi pomeni borca, ki se je
boril za svobodo. Ime Tito bo naš vedno
ostala v naših srcih.

Mateja Aljančič, 3. razred

Ime Sita je ime borca, hi ne je bil
 na splošno im mir. Ime Sita bo vedno ostalo
 v naših spominih.

Stana Antonič, 3. razred

Sito mi pomeni veliko: neprimer
 borca za mir, voditelj in rešev.
 Sito je bil velik prijatelj mladine
 in pismarjev, zato mi bo stal
 v večnem spominu.

Andreja Zupan, 3. razred

Ime Sita mi pomeni vse na svetu.
 Bil je voditelj Jugoslavije. Tovariš
 Sita je bil pogumen in pravičen
 bореc za enakopravnost vseh
 narodov. Boril se je za svobodo
 in mir.

Uroš Čadež, 3. razred

Tito mi pomeni, bratstvo,
edinstvo, svoboda in
neodvisnost.

11

Aleš Šeberke, 3.

Tine Tito mi pomeni človeka,
ki se je trudil za mir in
svoboda, da je dosegel mir in svoboda.

Marijama Hafner, 3. razred

Tine Tito mi pomeni, da je bil
naš voditelj.

Trena Kadak, 3. razred

Tito je bil naš Jugošlavij.
Boril se je za svoboda, mir in enakopravnost.

Lubina Romičič, 3. razred

Tine Tito mi pomeni junaka, ki se
je boril za našo Jugoslavijo. Tine Tito
mi bo naša pametaj ostalo v srcu.

Andreja Praprotnik, 3. razred

Kaj mi pomeni ime Tito

Ime Tito mi pomeni svoboda.

Tito nam je dal lepo bodočnost,
tito ga cenimo.

Silvo Sućeta, 3. razred

Mir, svoboda, mladost
in blagostanje imenujem Tito.
Ime Tito je simbol svobode
vsem zatiranim na svetu.

Matjaž Mladič, 3. razred

Ime Tito mi pomeni
domovino

Marjana Leibacher, 3. razred

Ime Tito mi pomeni boric, ki se je boricel za
našo svobodo. Ime Tito na bomo nikoli pozabili.

Doriana Butera, 3. razred

Tito nam je zelo rada. Hodel je po vsem
svetu in nas učil. Bil je dober človek, da
mu mi sraboga.

Barbara Urbič, 3. razred

Minuta tišine za padle borce Kokrškega odreda

40 let je minilo od ustanovitve Kokrškega odreda. Spominjamo se vseh partizanov, borcev Kokrškega odreda, ki so darovali življenje za mir, svobodo, enakopravnost, za sožitje vseh narodov in narodnosti sveta. Junaško so odhajali v boje, vsi z istim namenom: braniti še tako majhen košček domovine in ne dovoliti, da bi zmagal sovražnik. V teh hudih bojih se mnogo partizanov ni več vrnilo domov, med svoje brate, sestre, prijatelje. Mnogo mater in očetov ne ve, kje počivajo njihovi otroci. Tisti, ki so preživeli grozote vojne, pa se spominjajo grenkih trenutkov, ko so se v mrazu, snegu in v neprimernih okoliščinah borili za boljši jutri. Marsikdo pomisli na padlega prijatelja in pri srcu ga zaboli. To so spomini, ki jih ni mogoče pozabiti.

Da bi zvedeli kaj več o delovanju Kokrškega odreda, smo v ta namen povabili na šolo dva bivša borca Kokrškega odreda: tovariša Karla Kravcarja ter Jožeta Šilarja.

Takole sta nam pripovedovala:

"Kokrški odred je bil sestavljen dvakrat: prvič leta 1942, obnovljen pa 1944. letu. Namen odreda je bil, da čim bolj onesposobi sovražnikove namene. Okupatorji so bili v veliki premoči, vendar nam je upanje na zmago vplivalo poguma. Borba proti tako močnemu sovražniku je bila težka. Velikokrat se je bilo treba boriti s številčno veliko, veliko močnejšim Nemcem. Tako je bilo tudi tistega usodnega dne v bitki v Uden borštu, kjer je 1942. leta razpadel naš odred."

"Takole je bilo," je pripovedoval Karel Kravcar, ki je sam sodeloval v tej bitki.

"Izdani smo bili. Nemci so naredili velik obroč okrog gozda, kjer smo se vsi skupaj zadrževali. 63 nas je bilo. Vse bolj so krčili obroč, vse bolj so se nam bližali. Malo municije smo imeli, malo možnosti za zmago. Da bi nas čisto obkolili, vendar nismo smeli čakati. Morali smo se boriti, morali smo pretrgati obroč in se umakniti sovražniku. Udarili smo. Borili

smo se do zadnjega diha. Naši prijatelji so padli, ker se niso uspeli prebiti skozi obroč. Umrli so pod streli mitraljezov in bomb.

Zmanjkalo nam je municije. Vedeli smo, da bi bil zgolj slučaj, če bi se rešili. Od vseh strani so streljali, opazovali so nas z daljnogledi. Za vsakega našega borca so vedeli, kje se zadržuje. Ker nisem imel nabojev,

sem se skrtil pod listje in veje. Tudi zame so vedeli, kam grem in kje sem. Približevali so se. Zadrževal sem dih. Srce mi je bilo, kot še nikoli doslej. Bili so že čisto blizu. Ker so vedeli, da se skrivam pod listjem, mi je neki Nmec nalašč stopil na vrat. Ujeli so me, vendar me niso ustrelili. Z menoj so peljali še dva prijatelja. Peljali so nas v taborišče. Iz taborišča sem se vrnil živ in zdrav. Srečo sem imel, da me niso ustrelili; je končal tovariš Kravcar.

"Leta 1944 se je odred znova sestal," pripoveduje tovariš Jože Šilar.

"Nemci so sicer izgubljali, vendar so bili še vseeno močni. Izsledjevali so otroke in žene, partizane streljali kot talce. Sedaj bi bilo nesmiselno odnehati. Malo nam je manjkalo do zmage. Celo tako hrabri smo bili, da smo vovodili ujetnike v Begunjah in odšli na Koroško, kjer smo kot prvi partizani prišli med naše ljudi v Celovec," je končal tovariš Šilar.

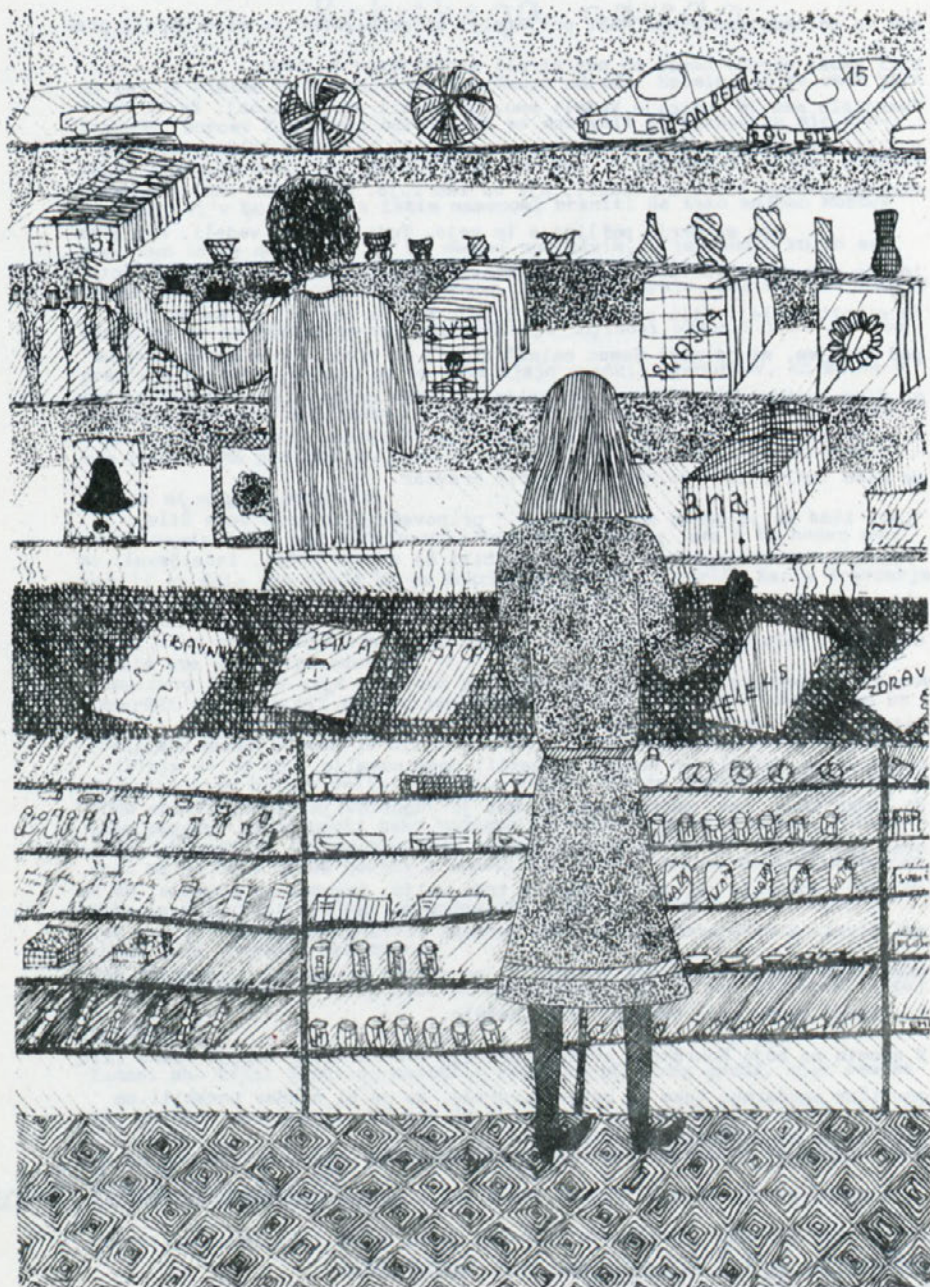
Nemci so se umikali in končno zapustili naše ozemlje. Kdo bi si mislil, da lahko tako, tako majhna država, kot je Jugoslavija, zmeša štrene močnemu sovražniku, ki se mu ne upa upreti niti država, ki je dvakrat večja od naše. Dokazala je, da je lahko s trdo voljo, pogumom in namenom, da bi vsi živeli v miru, premagala še tako močnega sovražnika. Zahvaliti sem moramo vsem borcem Kokrškega odreda, ki so veliko prispevali k svobodi naše, sedaj neodvisne, socialistične dežele.

V spomin na boje Kokrškega odreda prireja TVD Partizan Duplje vsako leto množične smučarske teke Po poteh K. odreda, da ne bi nikdar pozabili na naše borce za svobodo in neodvisnost.

Barbara Kopel, 7. razr.

Lezarnik je bil magrajem na razpisu
 So poteh Kokrškega odreda

15 Minuta tije za pade borce

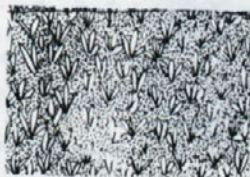

NAŠI UČITELJI

Oh nekaj v peklu,
in nekaj v post,
kavi ene tebe,
dub ške pot.

OTON ŽUPANČIČ

JELKA
ŽAGAR

MIRKO
BREJC

STANKO
LAMPIČ

MARIJA
LAMPIČ

SLAVA RAKOVEC

JOSIP RAKOVEC

Če bi se si mogli pogovarjati s prof. Jozetom
 Rakovcem o spominih na njegovo opravljeno
 delo, bi vam gotovo pripovedoval o svojih
 odločitvah pri razdelitvah, da bi Tržič dobil svoj
 krajepni muzej in da bi se obravnale pomembne
 kulturne stvari, v katerih se še da raz-
 brati predanost kmetu in njegovo nekdanje
 življenje. Čeprav po svoji izobrazbi ni bil
 muzejski delavec, se je temu delu predal
 vsa onamo. Virgetus ga je živahno razvijal
 tako predvse, da se mu je zdelo vredno in
 potrebno iskati različne predmete materialne
 kulture in jih razstaviti predivalnem Tržiču,
 posebno se njegovega mladenec todu, da bi
 v domači kraj bolj ljubil.

Janko si je prizadeval tako vsoli kot pri vsem
 svojem izobraževalnem delu, da bi ob glavnem
 gospodarskem razvoju Tržič napredoval tudi
 v kulturnem pogledu. A kaj časa je bil celo
 predsednik KUD Svoboda, urejal je Tržični
 zbornik, bil ustanovitelj glavnice soli in
 podprednik se ustanovitve občinske prijateljev
 mineralov.

Vesnoki je sodiloval pri otvornih starih
 običajih, katerih organizirano pripravljanje
 naj bi napravilo Tržič privlačnejši tudi v
 turističnem pogledu.

J. Rakovec

PRI SLAVI RAKOVČEVI

Profesor Slava Rakovčeva nas je prvega aprila 1982 obiskala v Trziču. Že nekaj let živi v Ljubljani in ne zaide pogosto v Trzič, zato se ji za čas in pogovor z nami lepo zahvaljujemo. Z Vanjo, Alenko in Bojano iz 7. razreda smo prisluhnille njeni besedi in slišale veliko zanimivega, tako da ne bo lahko vsega dobro napisati. Potrudile se bomo. Trziča ni moč kar tako pozabiti. Sploh pa ne, če si zanj veliko naredil, kot sta to storila profesor Slava Rakovec in njen pokojni mož profesor Jože Rakovec.

V Trziču sta Rakovčeva prišla 19. oktobra 1945, in sicer ob začetku šolskega leta. Profesor Slava Rakovec je učila zemljepis in fiziko. Pouk je takrat tekel v težavnih okoliščinah, ni bilo učbenikov, atlasov, zemljevidov, manjkalo je vsega. Pri fiziki je bilo najtežje, saj ni imela ničesar, da bi delala poskuse. Učenci se doma niso mogli učiti, ker niso imeli knjig.

Delala je po ves dan. Od osmih zjutraj do enih popoldne je poučevala na nižji gimnaziji, to je bil reden pouk. Od štirih popoldne do sedmih zvečer na delavski gimnaziji, vanjo je hodilo precej ljudi iz tovarne Peko in Bombažne predilnice in tkalnice Trzič. Od osmih zvečer pa vse do enajstih, pol dvanajstih jo je čakalo delo še v oficirski gimnaziji. Z možem sta stanovala v Sukovi vili v Bistrici. Vsak večer, ko se je pozno vračala peš iz Trziča v Bistrico, so jo ustavljali vojaki, ki so imeli stražo ob poti, po kateri je hodila v službo.

Leto 1948, čas INFORMBIROJA, je bilo zelo težko. Hrano so ljudje takrat dobivali na karte.

Njeni učenci jo poznajo kot strogo učiteljico. Svoje bogato znanje zemljepisa je posredovala številnim mladim generacijam.

Profesor Mirković jo je prosil, da bi napisala monografijo Tržiča. To je celoviti opis reliefa, geološke zgradbe tal, nastanka in zgodovine pota. Ta pot je stara tovarna pot, ki je vodila čez Ljubljano, ime ho. Lajbu, kjer sta se stikali dve tovarni poti. Iz tega je sk. la, l stari Tržič na Lajbu. Njena znanstvena razprava Tržič-MONOGRAF. la v Geografskem zborniku pri SAZU.

Njen pokojni mož profesor Kovec je začel izdajati Tržiški vestnik. Za ta vestnik je začela pisati Steze in pota okrog Tržiča. Njeni potopisi so izhajali v več številkah Tržiškega vestnika. To so bili poljudnoznanstveni potopisi. Bila je navdušena planinka, prehodila naše hribe in cele Krpate. Za svoje potopise Steze in pota okrog Tržiča je prehodila vse hribe in zaselke okrog Tržiča. Dr. Savnik Roman se je pri DZS dogovoril, da bo izdala KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE. Obiskala 33 naselij tržiške občine. V leksikonu so podrobni podatki o teh vaseh.

Nekaj časa je bila pedagoška svetovalka za zemljepis, za osnovne šole v Kranju, Tržiču in Škofji Loki. Prisostvovala je pouku zemljepisa na šolah. To je bila zanjo dodatna priložnost spoznati kraje.

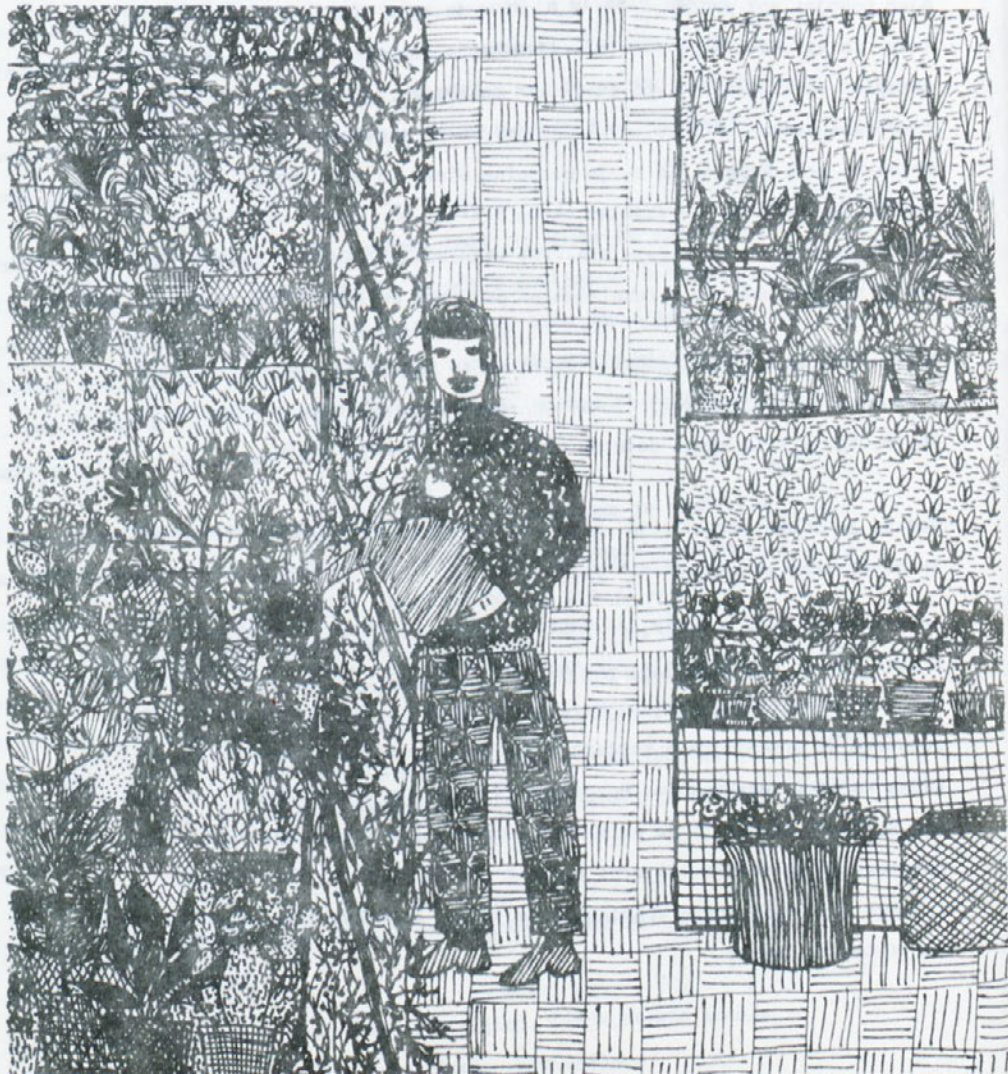
Vodila je šolske ekskurzije, bila vodja geografskega aktiva. Pripravljala terminologijo geografskih pojmov.

Leta 1973 je hudo zbolela ter odšla v pokoj. Profesor Edo Roblek jo je prosil, če bi organizirala razstave v tržiški galeriji, v paviljonu NOB. Pet let je vodila galerijo. Rada je imela delo. Pred vsako otvoritvijo razstave je organizirala koncert. Tako se spominja Tria Lorenz, pevca Ladka Korošca, pevke Vilme Bukovčeve, violinista Roka Klopčiča. Francoski kulturni center ji je priskrbel reprodukcije francoskih impresionistov. Za slovenski kulturni praznik je vseh pet let razstavljal tržiški slikar. V lepem spominu ji je ostala razstava tržiškega slikarja Kamila Legata.

Leta 1978 je galerijsko dejavnost prevzel profesor Janez Šter. Tega leta se je profesor Slava Rakovec poslovila od Tržiča.

Sedaj živi v Ljubljani in po svetu vodi ljubljanske turiste ter jim odkriva znamenitosti krajev izven naših meja.

Marjeta Klemenč, 6.raz.

PRI MIRKU BREJCU

Tisto popoldne pred Gregorjevim večerom smo obiskali tovariša Mirka Brejca. Vstopili smo v nekdanje šolsko poslopje, prešli nekaj kamnitih stopnic ter se ustavili pred vrati, ob katerih je na zidu še star napis: »Upraviteljstvo - Mirko Brejc. Tovariš Mirko Brejc nas je že pričakoval. Odprl nam je sam. Pristrčen pozdrav in že smo sedeli v topli izbi, ki jo greje peč na drva. Njena toplota nas je pri priči udomačila.

Iz torbic smo vzeli beležnice in pisala, da ne bi kaj pomembnega pozabili ali se kako drugače zmotili. Tovariš Mirko Brejc je mož, ki je veliko storil za razvoj šolstva v Trziču.

Rodil je se v Velikih Laščah, 17. januarja 1908. Njegov rod izvira iz Zvirče in z Brezij pri Trziču. Njegov oče se je rodil v hiši, ki je nekoč stala tam, kjer danes stoji nova hiša Bojana Križaja.

V Velikih Laščah je Mirko Brejc hodil v osnovno šolo. Doma so bili revni, zato ga je oče poslal k teti v Zvirče, od koder je 4 leta hodil v Trzič v meščansko gimnazijo. Leta 1924 je meščansko šolo končal. Ravnatelj meščanske šole je bil Albin Lajovic. Veselje do učiteljskega poklica je Mirko Brejc dobil prav v trziški meščanski šoli. Pravi, da so ga poučevali dobri učitelji. Učiteljsišče v Ljubljani je končal leta 1929. Na učiteljsišču sta bila sošolca z Edvardom Kardeljem. Ko so takratni maturantje učiteljsišča praznovali pred kratkim 50-letnico, Edvarda Kardelja ni bilo več med njimi. Ob 40-letnici mature pa sta bila še skupaj.

Po opravljeni maturi je odšel Mirko Brejc služiti vojaški rok v Sarajevo. 1. maja 1930 Mirko Brejc prosi za službo. Takrat so vse prošnje reševali v Beogradu, reševalo jih je ministrstvo za prosveto.

1. septembra 1930 dobi dekret iz Beograda, da lahko nastopi za učitelja v kraju Stara Oselica, v hribu nad Trebijo. Bil je prvi redni učitelj v tistem kraju, šola je bila v privatni hiši, učilnica v sobi. Zgradili so šolo, ki pa jo je moral zapustiti, ker ni hotel podpisati neke politične izjave. Sledila so tri leta brez službe.

Leta 1936 je dobil službo v kraju Štrekljevec blizu Semiča, v Beli krajini, kjer je na štirirazredni šoli poučeval do leta 1940. Tega leta so ga šolske oblasti premestile na Rakek. Rakek je bil takrat na meji med Jugosla-

vijo in Italijo.

Leta 1941 so prišli Italijani in od otrok in učiteljev zahtevali, da bi se čim več mladih vpisali v fašistično organizacijo mladine - Gill (igovori džil). Mirko Brejc se spominja, kako so morali razdeliti otrokom neke lističe, ki naj bi jih doma podpisali, češ da vstopajo v Gill (džil). Pa otroci niso prinesli od doma podpisanih listkov.

Na Rakeku sta bili v isti stavbi osnovna in meščanska šola. Jože Hainz in Cene Vipotnik, pesnik, sta poučevala na meščanski šoli. Oba sta bila dobra prijatelja Mirka Brejca. Zaradi neuspeha v zvezi z vpisom otrok v italijansko mladinsko fašistično organizacijo, so Italijani aretirali vse tri, Mirka Brejca, Jožeta Hainza in Ceneta Vipotnika.

Odpeljali so jih v Italijo, v Terviso, kjer so bili zaprti mesec in pol, od tam pa so jih odpeljali v Padovo, v taborišče, kjer so bili do konca septembra 1943. Taborišče je obdajala žica. Taboriščniki so morali pretrpeti monogo hudega.

Po kapitulaciji Italije so taboriščnike zajeli Nemci, jih naložili na odprte vagonce ter jih kot živino vozili 9 dni in 9 noči iz Italije čez Avstrijo v Zagreb. V vseh devetih dneh so jim dali hrano samo trikrat. Iz Zagreba so se s transportom Rdečega križa pripeljali v Ljubljano.

1944 ga domobranci ponovno aretirajo, januarja 1945 so ga poslali s transportom v delovno taborišče na Nemško - v Kölniz, kjer je delal v tovarni. Ob nekem bombardiranju je ušel. V štirih dneh je prišel v Zvirče. Nekaj časa je živel ilegalno, malo pred koncem vojne so ga domobranci, ki so imeli svojo postojanko v Kovorju, ponovno aretirali in ga odpeljali v Cerklje, uide jim nazaj v Zvirče, kjer se sreča s partizansko patroljo in z njo odide v Ljubljano. Tam pri znancih izve, da je njegova družina na Vrhniki in da je starejši brat padel v partizanih. Tudi z bratom Jožetom Javorškom, pisateljem, se nista videla tri leta.

Po končani vojni, v kateri je moral veliko pretrpeti, je 11. junija 1945 prišel v Tržič za ravnatelja osnovne šole.

Začetek je bil izredno težak. Sprva so otroke učili največ slovenščine. Knjig, učbenikov ni bilo. Slovensko šolstvo je bilo treba po vojni ponovno organizirati. V Tržiču sta bili takrat osnovna šola in nižja gimnazija. V decembru 1945 Mirko Brejc začne z organizacijo vajenske šole - 9 let je bil upravitelj vajenske šole.

V šolskem letu 1957/58 dobimo v Tržiču dve osnovni šoli, osnovno šolo h. Bračiča in Grajzarja.

Tovariš Mirko Brejc postane ravnatelj osnovne šole h. Grajzarja. Na Bračičevi šoli je bil sprva ravnatelj Janko Regvat, za njim Janez Grum, leta 1963 pa Mirko Brejc. Na tej šoli je opravljal dela ravnatelja sedem let. Že 12 let je, odkar je odšel v pokoj. Pravi, da je veliko moči za šolo porabil v Tržiču, saj je bil tu aktiven celih 25 let. Pravi, da se mu včasih še ponovi občutek, da mora v šolo, da kliče zvonec. Rad je učil, rad je delal za šolo.

Sedaj je aktiven v društvu upokojencev. Doma veliko bere. Zagledali smo se v njegovo knjižno omaro, kamor vabijo naš pogled knjige, ki jih je napisal njegov brat Jože Javoršek.

Čas je hitro minil. Vsi, tudi tovariš Mirko Brejc, smo bili namenjeni, da si ogledamo še spreved s hišicami na Gregorjev večer. Še pogled skozi okno njegove sobe smo si privoščili. Skozenj lepo vidiš strehe starejših tržiških hiš. Nasvidenje!

Peter Kršinar, Monika Brezar, Darjeka Jerman, Darjeka Alomenc.

PRI MARIJI LAMPIČEVI

Pri novinarskem krožku smo se zmenili, da v letošnjem šolskem letu obiščemo tovarišice, ki so veliko let poučevale na naši šoli, sedaj pa so v pokoju. Domenili smo se, da bomo najprej obiskali tovarišici Jelko Žagarjevo in Marijo Lampičevo. Obe živita v Bistrici in sta blizu naše šole.

3. decembra smo vstopili v prijazni dom Marije Lampičeve v Ročevnici. Vesela nas je bila. Ne more skriti, da ima otroke še vedno zelo rada, čeprav ne prihaja več v razred. V posebno veselje so ji sedaj vsi njeni vnuki. Povprašali smo jo o njenem življenju in delu. Veliko zanimivega, lepega pa tudi bridkega smo slišali.

Rodila se je na Plavškem Rovtu pod Golico, v času 1. svetovne vojne. Oče je moral v vojsko, torej je občutila težke čase 1. svetovne vojne. Osnovno šolo in meščansko šolo je obiskovala na Jesenicah. Leta 1953 je opravila maturo na zasebnem ženskem učiteljišču v Škofji Loki. Na prvo službo je čakala dve leti. V tem času ni bilo lahko za službo. Po dveh letih čakanja je odšla na prvo službeno mesto - v Veliko Dolino. To je kraj, približno dve uri in pol hoda do Brežic. 9 učiteljev je poučevalo takrat na tisti šoli. Med njimi tudi pokojni Zdenko Dolinar, ki je bil kasneje nadzornik na Bledu. Njegova žena je bila prijateljica Zofke Kvedrove. To pisateljico tovarišica Lampičeva zelo ceni. Njeno drugo službeno mesto so bile Ovšiške pri Podnartu. Z možem Stanetom Lampičem sta bila na Ovšišah od leta 1938 - 40.

V Žabnici, kjer je bilo njeno tretje službeno mesto, je Lampičeva s svojim možem in prvorojencem Stanetom dočkala 2. svetovno vojno. Lampičeva sta bila zavedna Slovenca in zato so ju izselili v Srbijo. To je bilo 7. julija 1941. Nesrečni, žalostni, lačni so po petih dneh obstali v Veliki Planini, srez Veliko Orašje v Srbiji. Taka je bila usoda mnogih zavednih Slovencev. V Srbiji so bili Lampičevi do 1942. leta, marca 1942. se vrnejo v Ljubljano, ki je bila takrat v rokah Italijanov. Leta druge svetovne vojne so bila kot za mnoge Slovence tudi za Lampičeve izredno težka. Po koncu vojne si sledje službena mesta: Jesenice, Žabnica, Duplje, najdlje sta z možem poučevala v Kovorju, in to celih 18 let; od leta 1954 - 1972. Mož Stane je učil 3. in 4. razred, Marija pa 1. in 2. razred. Pouk se je takrat začel ob 8. uri za dopoldansko izmeno, ob 13. uri pa za popoldansko. Oba sta delala po ves dan. Tudi stanovali so v šoli. Družina je štela sedem članov. Časa za svojih pet otrok tovarišica ni imela dosti. Njeno delo ni bilo le v razredu. Oba z možem sta skrbela tudi za kulturno rast kraja Kovor. Organizirala in pripravila sta ogromno različnih proslav. Tovarišica Lampičeva se zelo rada spominja vsega, kar sta z možem napravila za otroke. Oba sta zelo rada učila. Sama izdelovala učne pripomočke. Pripravila sta več vzornih nastopov in tako na ta način pomagala mladim učiteljem. Marija Lampič se z rosnimi očmi spominja, kako se je skupaj z otroki veselila pionirskega praznika. Pravi, da ji nekateri nekdanji učenci še vedno pišejo za novo leto. Šole in učencev ne bo nikoli pozabila. Ljubezen do otrok ima v krvi. Vedno ji je jeseni tesno pri srcu, ko mimo njenega doma v Ročevnici zasliši veseli otroški živ-žav za prvi šolski dan. Ob tem se spominja svojega pokojnega moža, ki ji je tudi pri delu v razredu stalno stal na strani. Tovarišica Marija Lampičeva je še polna načrtov, vse jo zanima, še posebej jezikovne novosti. To zanimanje pa izvira iz njene velike ljubezni do materinega jezika. Tudi njen pokojni mož, je poudarila, je ljubil lepo slovensko besedo. Zahvalili smo se tovarišici Lampičevi za njeno zanimivo in bogato pripoved in ji rekli, da k njej še pridemo.

Barbara Karel, Tatjana Jafkovič, Simona Želič, Romana Španovec,
 Maska Lunan, Marketa Klemenčič, Leha Lampič.

PRI JELKI ŽAGARJEVI

15. januarja smo potrkali na vratih tovarišice Jelke Žagarajeve. Zimsko sonce je toplo sijalo skozi tenke zavese njenega okna, svetli prameni so poplesavali na končnicah skrinje v kotu dnevnega prostora. Če smo s~~e~~ prav zapomnili, je stara 200 let. Na stenah visijo umetniške slike, kar nam pove, da ima Jelka Žagarjeva rada vse, kar je res lepo. Še posebej pa lep slovenski jezik. Zanj je morala v preteklosti veliko pretrpeti.

Njen rojstni kraj je slovenska vas Katarina na Tržaškem. Zgodaj je izgubila oba starša, mater, ko je bila stara tri tedne, očeta pri dveh letih. Mačeha, ki ji je bila resnično dobra krušna mati, je poskrbela, da je Jelka postala učiteljica. Maturirala je, ko ji je bilo komaj 18 let. Svojo učiteljsko pot je začela v rojstni vasi ~~Katona~~^{Katona}. Prvo leto je učila ^{italijanska} 2. razred. V njem je bilo 72 otrok. Na domači šoli je učila, dokler Italijani niso zasedli Trsta. Italijani so ukinjali slovenske šole. Slovenske učitelje so poklicali v Trst in jim ponujali službo na italijanskih šolah. Preponosna Jelka se je taki službi odpovedala, raje je bila brezposelna, kot da bi učila italijanske otroke, kot da bi bila italijanska učiteljica.

S 26-timi leti se je poročila. Tudi njen mož je bil učitelj. Leta 1928 sta prišla v Trzič. Tričlanska družina je med obema vojnama živela skromno življenje, le ob moževem zaslužku.

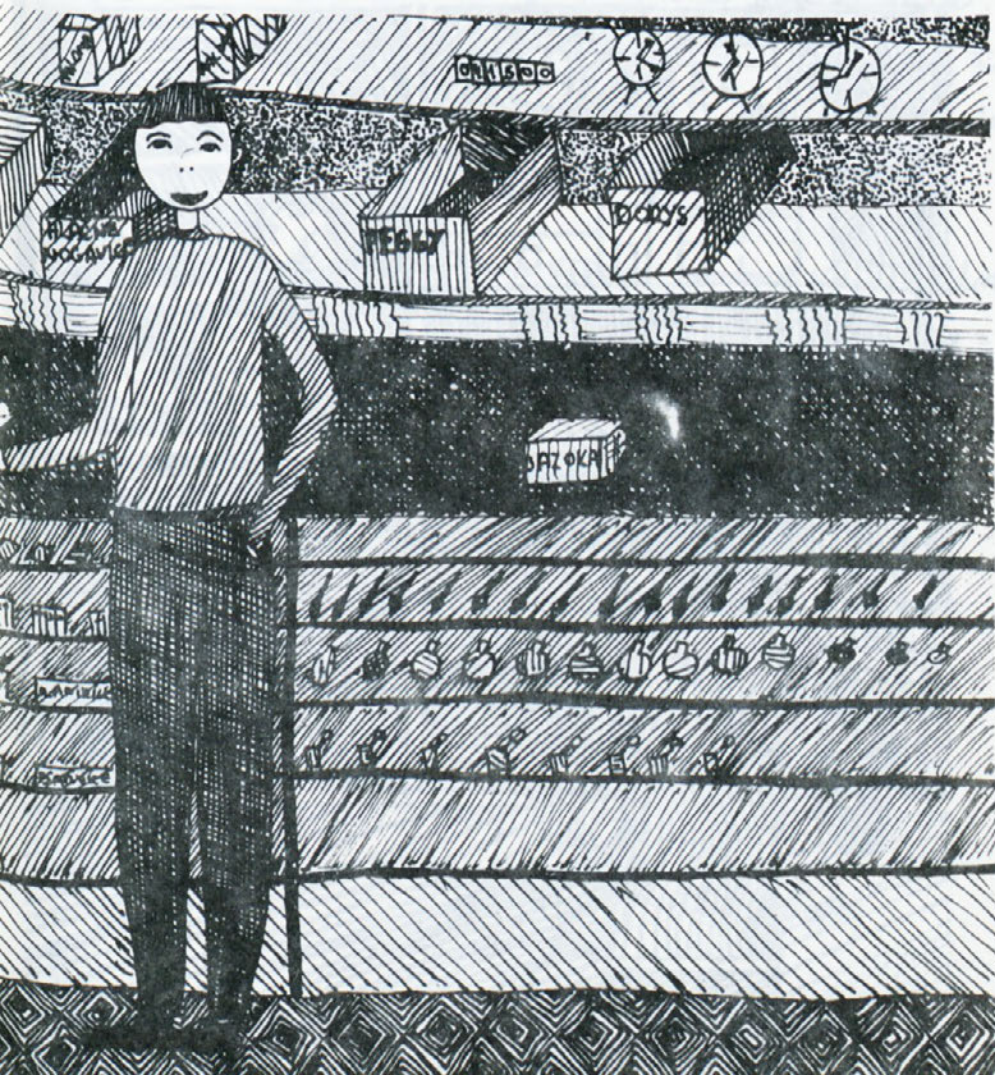
Leta so minila in prišla je druga svetovna vojna. Septembra 1944 je Jelka postala partizanska učiteljica. Moža so Nemci aretirali in odpeljali v zapor v Gorico. Od tam je odšel v Trst, kjer je pri prijateljih našel zavetje.

Jelka pa je učila na Cerkljanskem. Bila je brez stalnega bivališča. Spala je pri kmetih, en teden pri enem, en teden pri drugem. Kot partizanska učiteljica je bila stalno v nevarnosti. To so bili hudi časi. V kraju Krnice je bila šola-hiša iz brun. Kadar je bilo vreme lepo, je imela pouk na prostem. Luči ni bilo. Vas je bila porušena. Ni bilo primernega bivališča ne hrane. Nikoli pa ne bo pozabila dobrih ljudi, ki jih je srečevala v vaseh na Cerkljanskem.

15. maja 1945 se lahko vrnila v Tržič. Zanimalo nas je, kdaj se je navdušila za igro, za oder. Že v zgodnje otroštvo sega njena gledališka vnema. Igrala je v nešteto igrah. Režirala je veliko iger za otroke. Rada se spomni režije dela Ane Frank. Rada je igrala. Še bi delala z otroki, če bi ji to dovolilo zdravje. Vemo, da nam ima Jelka Žagarjeva še veliko zanimivega povedati o svojem življenju in delu. Ob odhodu smo ji zaželeli zdravja in prosili, če nam bo še kdaj kaj povedala.

Marijeta Klemenč, Miroslava Rupar, Maja Čučič, Simona Želj, Matjaž Komar, Barbara Kapel.

naša srečanja s pesniki in pisatelji

Knjiga mi bila vedno "moja najboljša prijateljica".
 Najboljša prijateljica me pozabi in me pozree, kaj pa ka
 knjigo že talisokrat v Izraelju vsem našim časa.

Brez nje bi vendarko zelo težko živel. Biti mora tu,
 prav na temle postroku. Knjiga, ki jo prebram; vse druge
 stojijo v omari in gornenjo kulturo zaradi mojega
 folkeca.

Prebram vsaki teden novo knjigo, celo več knjig - dolen
 me nastopi veliko razdobje, veliko katicije, prazen pro-
 stor, prava tropska puša. To je čas, ko me morem ali
 pa mi me maram peči go knjigi.

Velike, majhne, debele, tanke, z zlato obvezjo, rezane v
 platno, broširane, v ovitkih, ilustrirane, papirne, me-
 knatne, za znanstvene, za otroke, za vse. Mi-
 slom tudi na drugačne vrste knjige: na mikroglosce,
 mikrokatse, mikrofilme in na te poznano galaksijo
 posthodnosti. Zlatom je ob stari modri ljubezni:
 najbolj mi je bil sicer Gutenbergova tiskarica.

Berta Golob

San mladosti: 1982

Pisateljica Berta Golob je častni član
 našega kulturnega društva.

Dedor ljubi svoj jezik, ne ga uči in mečuje,
 bo ljubil tudi svojo domovino
 in bo za njeno nečo pripnobljen mai štve
 po ogledu očtov in dedov

(France Bernik)

V sosesčini
v Tržiču —

ni to še v srčni sosesčini

Prejema —

ko bi me li pisal —

ko bi me li bral pesmi

ko bi me li živel

kot pesem —

Verhnik Peterček

..... do v duši
nam zapeje,
kar tvoje je
ni moje :

To slovenska pesem je !

Vahur Poljanšek

Valentin Polarnšek
čestita mlademu
zmačkarju

"Moje noč, mihdan več v življenju te me bom
izdal!"

(Preizkus Uorame)

Tovariš namatelj
pozdravlja pernika
in pisatelja
o Uorške

Srečanje z značkarjem
s tovarišem Polanškem

36

Bralno značko sem vedno jemala za nazvedilo in tudi kot nalogo. Osem let sem se potegovala zanj in ker je to precej časa, sem si zastavila vsajto priznanj in Prešernovih značk.

Letos smo bili značkarji še posebej nagajeni, delžni smo bili podelitve priznanj za tekmovalce Prešernove bralne značke, na kateri je so deloval pesnik in pisatelj Valentin Polanšek. Zanimiv človek. Poln literarnih ciljev in ob enem učitelj slovenščine na osmoumi šoli. Da ima mladino rad, je jasno, kar pa mam je še posebej posebej pokazal s tem, kako mijemo delo. Program, ki je bil pripravljem zanj in ob enem tudi za značkarje, ga je mandušenval. Seveda pa se je tudi sam predstavil z nekaj pesnimi in pripovedjo o svojem delu. Učenci so ga pridno spraševali to in ono stvar o njem in njegovi prozi ter poeziji.

Tovariš Polanšek pa je odgovarjal.

Tako je bilo srečanje z njim prijeto in zanimivo, kajti spoznavanje literarnih osebnosti me je še od nekdanj veselilo.

Matilda Piškur, 8. razred

Na našo šolo smo povabili pisateljico Elo Peroci, da bi tako počastili Prešernov dan – slovenski kulturni praznik.

Učenci 5. razreda smo na šolski proslavi predstavili njeno pravljico MUCO COPATARICO. Moja vloga ni bila težka. Deklice smo se oblekle v spalne srajčke, fantje pa so si oblekli trenerke. Zaigrali smo čudovito in Elo Peroci nam je navdušeno ploskala.

Po končani proslavi smo se z Elo Peroci tudi pogovarjali. Mi smo ji zastavljali vprašanja, ona pa nam je pristrčno odgovarjala. Pripovedovala nam je o svojem otroštvu in kdaj je začela pisati knjige. Vsi smo jo vneto poslušali, ko nam je povedala, da nas bo še razveselila s kakšno novo pravljico.

Silva Košir, 5.raz.

Elo Peroci

V majhni vasi
so majhne hiše
in v vsaki hiši
so otroci. V pisarnik
srajčkah so in
obuti v rdeče in
modre copatke.
V tej vasi je vse
v najlepšem redu,
le otroci so maredni

Ela Perce

Ignale rno
luca Copatanico

Slovoški pesnici in ljudsko-prosvetni delavki duilki
 Hartmamovi še par let pošiljamo naše glasilo Stezice.
 Tokrat objavljamo njeno zahvalo namje.

»V najlepši hvale za poslano
 mi Stezice - Stezice,« me.
 Katere po pobresene lepe besede
 naše - naše mladine, ki so
 bodočnost slovenskega naroda.

Tudi me naše Stezice in
 Andra pote jih pošiljamo - in
 se bomo zanje, ker jih stvarajo
 prahoditi mnogi stariji kmetski
 protivici. Toda: »Tudi k je pil
 našo kri, vendar - izpil je mi!«

Iskrene domose posreduje
 (Tudi!) vam in vsem družini pošilja
 vedno Zuna

Milica Hartmamova

duilka Hartmamova je praznovala 80-letnico svojega
 življenja.

Tudi mi se pridružujemo čestitkam, da bi bila še dolgo
 zdrava in da bi njena slovenska beseda vedno živela.

Koliko nahlkih, lepih namj
 srca strastno v sebi skrivava!
 U, kaj mi hče me vidi namj...!
 Im koliko solza
 v očeh ugašajočih
 kot tiho jezero počiva!

Čudežna jezera -
 skrivnostne duše in srca
 x očebom smrtnika
 me vidimo do dna.

milka Glantman

Tam čez jezero

Tam čez jezero,
 gor čez gmajnico
 je moj dragi dom
 x moja zibelka.

Tam so me zibali
 mamica moja
 in prepevali:
 haji, haja!

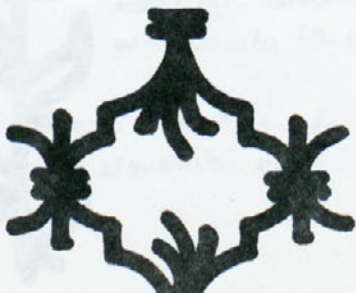
Koroška ljudska

MAMA DORCA - tako mi je rekla, da je rekla.
 Ke pod časom smo plivali čisto kraljevo -
 to ni bilo pravo. Tu najbrže žena, polna lepote
 in polna mihi in kraljica pa pravo, je
 kraljevo pravo pravo pravo, hi jih je
 napreda za letni pravo.
 Lestat pravo je pravo pravo pravo pravo.

Taščica in deček

Vrak dan v zimi taščica mala
na kuhinjskem oknu je varovala,
zrnja je mamica tja matrosila,
ptičke uboge je vedno ljubila.

Vnabicki in taščica so se gostili,
skokljali, učljali, prežemmo lonili.
Ko moč je zemejo tihočno poknilo,
v gromu letgovem je taščica smila.

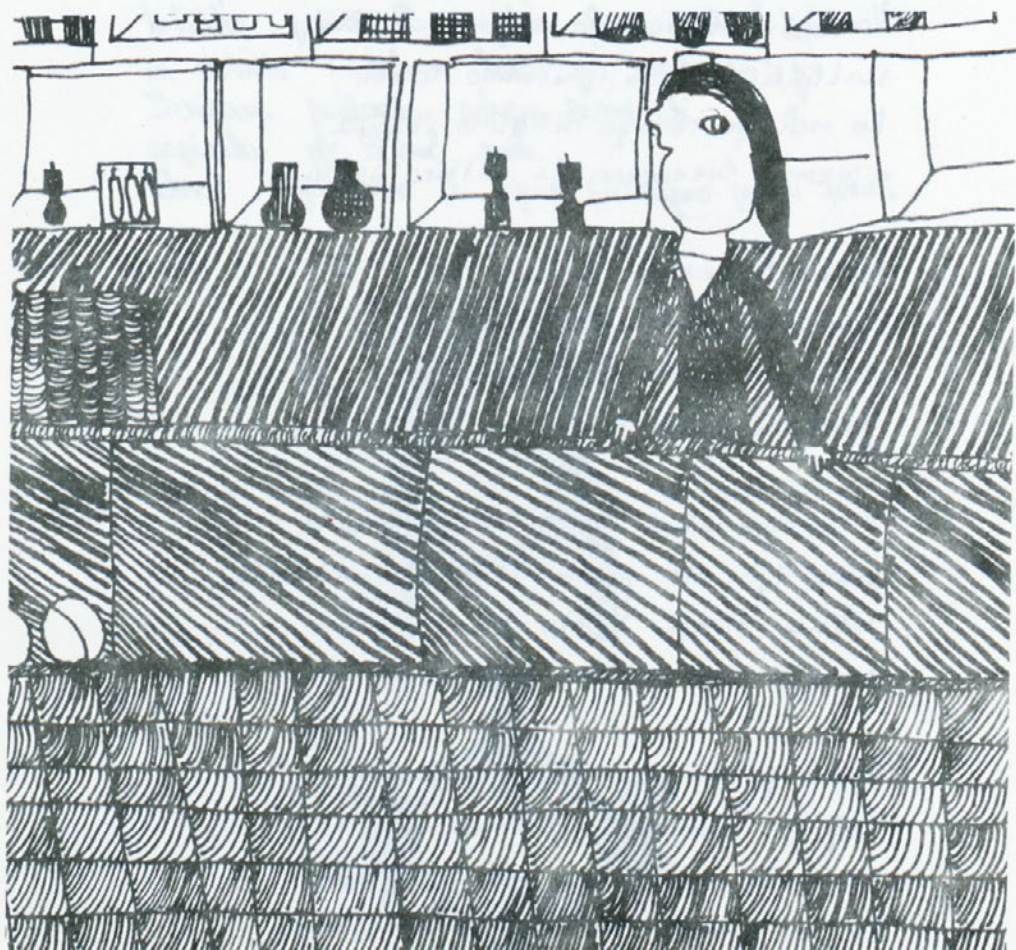
Zakaj te dameš taščice mi -
Yamko vprašuje skrbnih oči?
Mamica v grom letgov pogleda,
yamkotu pravi usma in bleda.

V smegeu sledi so sosedove mačke,
prav tja, do groma so vtisnjene tačke,
taščica svoje Yamko več mi -
smegec pod gromom je nedeč od knai.

Onda je mrica, zlobna, hudozlobna,
kaj je stonila je taščica dnozlobna
mamica - v srčeku mi je hudo,
še ti imaš mamica zlozmo oko.

"Da, mamica de in zahtu,
 ze bolj je bil smeg rdeči ool knvi,
 ko očka pod gromom zadet je nafał
 in ti si minofek sam - z mano oštal!"

Dorca knalj

Litararni večer s pesnikom Janezom Menartom

Za 20. obletnico tržiške knjižnice nas je v paviljonu NOB v Tržiču obiskal pesnik Janez Menart.

Rodil se je v Mariboru. Kmalu je izgubil starše. V Ljubljani je končal gimnazijo in diplomiral iz slovenskega jezika in književnosti ter primerjalne književnosti na filozofski fakulteti. Nekaj časa je bil zaposlen pri lutkovnem gledališču, nato je živel kot svoboden umetnik, potem pri RTV Ljubljana, danes pa je pri Mladinski knjigi.

Na začetku prireditve so uslužbenci knjižnice dobili nagrade. Nato nam je Janez Menart prebral nekaj svojih del. Posamezniki so ga spraševali, kar jih je zanimalo iz Menartovega življenja.

Ker pa je čas hitro potekel, sem moral domov.

Marko Rajkovič, 6.raz.

Mihče mi za vojno in vsi so za mir
in vsi so za bratstvo, mihče za prepir.
Ud same ljubozni vrak čas na osemstah
bo ostirnjeno geslo: Davila za brata.

Izjave, Janez Menart

mi
in
knjižica

Moja ambeta v mesecu knjige

Moja prva knjiga je bila Pika Nogavička. Bila mi je zelo všeč, zato sem jo prebrala celo večkrat. Nekega dne je mamica prinesla zbirko Zlata knjiga. Knjigo Pika Nogavička pa je namenila posebej zame. Sicer je precej debela, a mi je bila že na prvi pogled všeč. Prvič sem jo brala precej dolgo, drugič sem jo prebrala v enem dnevu. Zdela se mi je zelo zanimiva in mislim, da še mnogi otroci radi berejo takšne zgodbe.

Moj najljubši pisatelj

Moj najljubši pisatelj je France Bevk. Prebrala sem že veliko njegovih del. Njegova dela so namenjena predvsem otrokom, veliko pa tudi odraslim. V svojih knjigah opisuje največ življenje revnih ljudi in otrok, ki so še majhni morali delati pri bogatih družinah. France Bevk je med otroki in odraslimi zelo priljubljen.

Rada berem Pionirski list

Zelo rada berem Pionirski list. V njem zasledim mnoge prispevke bralcev, zgodbe ~~pa tudi~~ za ugankarje in reševalce križank je poskrbljeno. V Pionirskem listu mi je zelo všeč tudi Vesela šola pa tudi detektivi imajo svojo stran.

Moja prva knjiga je bila Pika Nogavička. Misel na to, da sem jo začel brati, je bila ta, da sem gledal film. Star sem bil 9 let. Takrat sem zelo rad bral. Veselila me je vsaka knjiga, ki opisuje čas pred vojno, med vojno in po nji.

Moj najljubši pisatelj je France Bevk. On zelo lepo prikaže, kje, kdaj in kako se odvija zgodba junakov. Prebral sem: Mali upornik, Črni bratje. Knjigo o Titu in druge.

Gordan Hafner, 6.raz.

Moja prva knjiga je bila Kekec. Kupil mi jo je oče. Zelo sem se je razveselila. Toda po nekaj dneh mi jo je brat raztrgal. Pa ne samo to. Tudi pobrcal jo je, da je še prebrati nisem mogla. Bila sem žalostna. Zato mi je potem mati kupila še eno novo knjigo z naslovom Muca Čopatarica. To sem pa skrila pred nagajivim bratom. Tako sem jo lahko prebrala.

Moj najljubši pisatelj je France Bevk. Največ sem prebrala njegovih zgodb. Pisal je odlično. Vseh naslovov se sploh ne spomnim. Najljubša mi je Mali upornik. Moj najljubši pesnik je Niko Grafenauer. Piše pesmice za otroke. Zdijo sem mi zelo zanimive. Imam knjigo z naslovom Kaj ima sonce najraje. V njej so same zanimive pesmice. Njeove pesmi recitiramo. Meni je najbolj všeč pesem Pedenjped.

Erna Bibič, 6.raz.

V Trubarju

Pretklo uro smo pri literaturi obravnavali Primoža Trubarja. Doma vzamem v roke Naše književnike in ponavljam. Naenkrat pa zaspim. V sanjah sem videl moža, otovorjenega s knjigami, ko je počasi in ponosno stopal skozi Tržič. Povabim ga v krčmo, on pa povabilo odkloni. Pojasni mi, da beži čez Ljubelj na Nemško, ker ga preganjajo. Ker je bil utrujen in premražen, sem ga odpeljal domov. Pripovedoval mi je o ljubem preprostemu narodu, kakršnen je slovenski. Pri meni je prespal, se najedel in napil. Pospremil sem ga do Podljubelja. Ves čas se je beseda sukala okrog protestantizma, zato sem se od njega veliko naučil. Za slovo sva se poljubila. V roko mi je stisnil Katekizem. Pohitel sem domov ter prelistal to knjigo. Pokazal sem jo očetu, vrgel jo je v peč. Pojasnil mi je, da je to knjiga, ki jo krščanska hiša ne sme imeti v svoji zbirki. Žalostno sem gledal, kako je knjiga gorela.

S Trubarjem sva se še nekajkrat srečala. Pri meni je imel začasno skrivališče. Za vedno je odšel na Nemško. Prebudil sem se iz sanj. Ves poten po čelu sem zagledal v bližini knjigo, iz katere sem se učil.

Tomaz Oman, 8. r

V Velikih Laščah

V septembru je minilo 150 let, odkar se je v Retjah pri Velikih Laščah rodil eden velikanov slovenske književnosti, pisatelj, pesnik in kritik Fran Levstik. Zato smo v nedeljo odpotovali v Velike Lašče, da bi se tam udeležili velike svečanosti.

Zjutraj ob osmi uri smo se, po dvanajst učencev iz vsake šole v naši občini, zbrali pred avtobusno postajo v Tržiču. Ko je pripeljal avtobus, smo sedli vanj in se odpeljali proti Laščam. Po eni in pol uri smo prispeli v Velike Lašče. Povsod je bilo polno ljudi, tako da smo zelo težko našli prostor, kjer smo pustili avtobus. Odšli smo do središča Velikih Lašč, kjer je Levstikov spomenik, na katerem piše: "Fran Levstik (1831-1887)". Postavili smo se v vrsto. K spomeniku so prihajali brigadirji, vojaki, gasilci in se postavili ob spomenik. Neka brigadirka je k spomeniku položila venec. Vojaki so Levstiku v zahvalo odstrelili častne salve. Nato smo počasi odšli proti Levstikovi rojstni hiši, ki je pol lesena in zidana. Tam je pevski zbor iz Velikih Lašč zapel nekaj pesmi. Slavnostni

govornik, akademik, eden ustanoviteljev Osvobodilne fronte, je bil Josip Vidmar. V svojem govoru je opisal ves Levstikov življenjepis, njegove velike nasprotnike, povedal je tudi, da je med NOB delovala Levstikova brigada. Poudaril je tudi, da je Levstikova povest o Martinu Krpanu napisal na sedevem kozolcu.

Polde Bibič je zelo zanimivo pripovedoval Levstikovo povest o Martinu Krpanu. Po končanem, zelo pestrem kulturnem programu smo se odpeljali domov. Ta svečanost ob 150-letnici rojstva Frana Levstika mi je bila zelo všeč.

Josip Hošir, 7. 11.

Droslave v Velikih Laščah so se udeležili: Josip Hošir,
Simon Blažič, Katarina Peškur, Tatjana Lukman,
Klarija Arnič, Marija Starc, Brigita Bonžnar
Bjencič, Alenka, Barbara Kapel, Katarina Grob,
Erik Fridarič

Svečanje s Krpanom

Že v prvem razredu sem se srečala s knjigo Frana Levstika Martin Krpan in že od nekdaj me je zanimala vsebina njegove zgodbe o slovenskem velikanu Martinu Krpanu, o močnem in silnem slovenskem kmetu, doma z Notranjske. Še danes se večkrat spomnim nanj. Te dni, ko mineva 150-letnica rojstva očeta Martina Krpana - Frana Levstika, smo v šoli več ur slovenskega jezika posvetili Krpanu in Levstiku. Za čtivo smo morali knjigo prebrati. Brala sem jo še pozno v noč. Zaspala sem z željo, da bi srečala Martina Krpana.

Marijeta Klemenec, 6. 11.

Cankarjevi junaki, njih usode

"Hmm" zazeham in se počasi spravim spat. Jutri pišemo še šolski spis o Cankarju. No ja, bo že šlo. S temi mislimi zaspim. Zbudim se v majhni, temni izbi. Izba je vsa temna, revna in v kotu stoji šivalni stroj. Omare so prazne. Kruha ni. Otroci so lačni. "Zakaj me življenje tako neusmiljeno biča, le zakaj?" se sprašuje Mihov Tone. Odkar je na Klanec prišel ta prekleti krojač, ni več kruha zanj in za njegovo ženo Francko in za njegove uboge otroke. Misli mu hite naprej v daljavo. Nekoč bo morda boljše. On pojde v Ameriko in jim prinese domov belega kruha, potice, veliko denarja. Nič več ne bodo živeli na Klancu, klancu siromakov. Nič več ne bodo nosili tega težkega križa, ki ga nosijo že mnogo mnogo let. Iz misli ga vzdrami trkanje na vrata. Pred vrati stoji kmečki človek. Star je; hrbet mu je sključen, lasje so osiveli in lice mu je mokro od potu. Že po zunanjem opisu je videti, da je hlapec. "Samo košček kruha in kozarca vode vas poprosim," pove ves izmučen od poti. Tone ve, kaj je revščina, in iz srca rad bi mu dal kos kruha, toda kaj - ko ga nima. Ponudi pa mu kozarec vode. "Le kaj vas vodi po svetu, oče?" radovedno sprašuje Tone. In popotnik začne s pripovedovanjem: "Ime mi je Jernej, Jernej z Betajnov. Štirideset let sem delal pri starem Sitarju. Zdaj, ko je on umrl, pa pride k meni mladi gospodar in mi pravi, naj zapustim kmetijo. Jaz, ki sem štirideset let gnojil to zemljo s svojo krvjo, da je zrasel pridelek, jaz naj zdaj grem. Poglej na tla in videl boš moj pot, mojo kri. Zdaj hodim po svetu in si iščem pravice." Ko Tone sliši to prežalostno povest, se odloči, da odide v tujino. Poslovi se od žene in otrok ter se napoti proti pristanišču. Na poti pa sreča cestnega godca., ki mu je ime Kurent. Tudi njega vabi v svoje naročje tujina. Ko dospeta v pristanišče, Tone odide, Kurent pa se odloči, da ostane doma. Pravi čas spozna, da tujina ni tako prijazna, kot kaže njen izgled. Pade na kolena in počasti svojo revno, a nadvse ljubljeno domovino z vzklikom: "Zemlja, zemljica, mati! Če nimaš kruha, daj mi kamen, še ob kamnu bom prepeval!"

Antona Kerny, 8. nov

Rada berem...

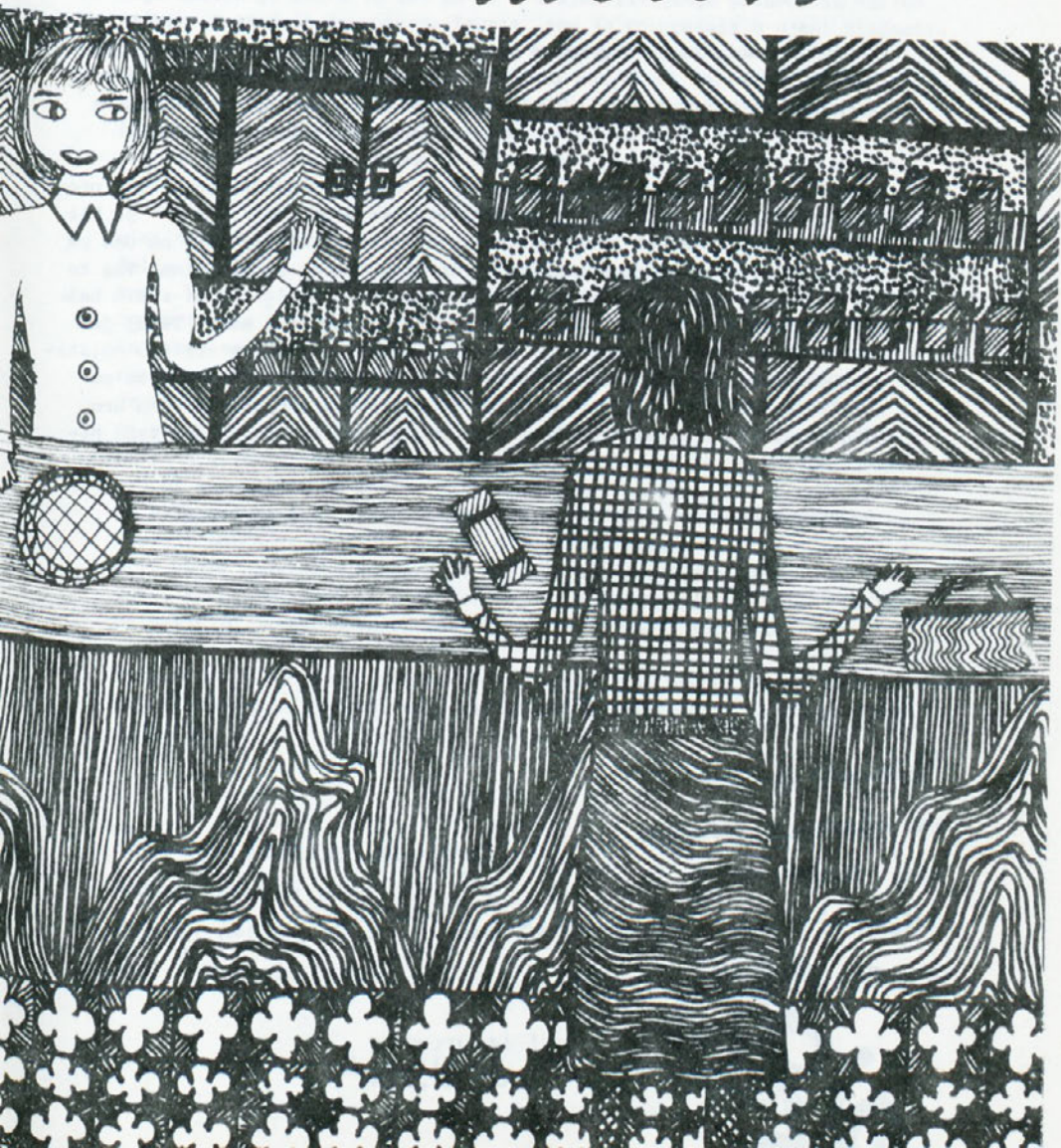
Rada berem pustolovske, partizanske in druge knjige. Obiskujem tržiško knjižnico, kjer si redno sposojam knjige. Včasih knjižničarko prosim, da mi svetuje, kakšno knjigo naj vzamem, ali pa vem za knjigo že sama. Berem knjige za čtivo in bralno značko. Seveda berem še druge. Včasih se v zgodbo tako vživim, da si predstavljam, da sem glavni junak. Včasih ostanim v knjižnici dlje časa in tam listam po knjigah. Z branjem si pridobivamo besedni zaklad, iz knjig se veliko naučimo.

Barbka Kern, 5. raz.

drobni ljudski motivi

Ja, ja, le kje so stari časi?

Oh, kakšen dolgčas. Tedaj pa se domislil: "Kaj, če skočim na podstrešje?" Brž po stopnicah in že sem tam. Koliko stvari in stare šare skriva ta moj mali svet pod streho. V kotu zagledam staro skrinjo, poslikano z ornamentami. Brž sedem nanjo in začnem poslušati, kako pripoveduje.

Ja, včasih nisem bila tako zapuščena kot zdaj. Tvoja babica me je, preden se je omožila, napolnila z različnimi stvarmi. Moj trebuh je bil nabasan s posteljnimi pregrinjali, izvezenimi prti, čipkami, na dnu pa je bila oprema za dojenčka, nekaj srebrnikov in njena zlatnina. Vse to je bila njena bala. Včasih se nobeno dekle ni omožilo, če ni imelo bale "Ja, ja, le kje so stari časi," je modrovala sama pri sebi. Tedaj je stara skrinja utihnila. Jaz pa sem brž stekla po krpo in skrinjo očistila pajčevin. Kar zasijala je, kot v dobrih starih časih. Nenadoma pa zaslišim: "Nataša, le kje spet tičiš?" Joj, čisto sem pozabila na uro. Ko sem prišla v kuhinjo, sploh nisem mogla verjeti, da je čas tako hitro minil.

Pogovor s skrinjo iz babičine bale pa je ostal moja skrivnost.

Nataša Kern, 8. raz.

Postena je predica
in stara je nemičica,
da tisto detele kaj
velja, ki obleko naš domačo ima,
dr, dr, dr, dr, dr, dr.

LJUDSKA

Škrinja iz Babičine Gale

Moja babica je stara 72 let in je v svojem življenju prebrodila veliko težkih in srečnih trenutkov. Enkrat sem jo povprašala o njeni mladosti. Z veseljem mi je povedala vse njene dogodivščine.

Kadar ni pasla živine in ni bila v šoli, se je najraje potikala po opuščenem rudniku živega srebra v Podljubelju in na podstrešju, kjer je ležala kopica starih predmetov. Med njimi je bila v kotu tudi stara, zaprašena skrinja. Babica si je vedno želela pokukati v njeno notranjost. Že na videz je bila skrinja očarljiva. Preslikana je bila z narodnimi motivi v živo rdeči in zeleni barvi. Nekoč se ji je ta dolgoletna želja izpolnila. Njena mati ji je razkazala skrinjo. Povedala ji je tudi, da je bila to edina njena dragocenost, ki jo je ob poroki z očetom prinesla na novo kmetijo. V skrinji so ležale lepo zložene obleke in nekaj predmetov. Babičine oči so se najprej zazrle v pisano avbo narodne noše. Izdelana je bila iz drobnih svetlečih kamenčkov. Mati ji je dejala, da jo je dobila kot poročno darilo. Skrinjo so zapolnili tudi prti. Vsi so bili izvezeni z gorenjskimi narodnimi motivi. Ob robu prta so bili izvezeni manjši nageljni, na sredini pa veliko srce, ki naj bi spominjalo na srečno življenje mlade kmetice. Vsi prtiči in rute so bili izdelani v narodnem stilu, kar priča na izredno navezanost na ljudske običaje. Na drugi strani skrinje je ležala škatla, v kateri so bile stare slovenske knjige. Te knjige, kot je dejala babica, so zažgali sovražniki med 1. svetovno vojno. V skrinji je bil tudi likalnik na oglje in pa mlinček za kavo, ki ga je že načel zob časa.

Taka je bila torej skrinja babičine matere. Žal babica ne ve, kje bi danes bila skrinja, kajti tudi moja babica se je odselila iz domačije v Podljubelju.

Slavka Zupan, 8.raz.

Lepo je pomlad' na svet,
 ravnó ptivice pat',
 ravnó ptivice pat',
 in travnik raleut'.

Njeno skrinjo smo nekam založili

Moja skrbna babica je prišla s Primorske. Z dedkom sta prinesla v naše kraje le malo prtljage in opreme za stanovanje. Med kosi pohištva je bila tudi stara skrinja, ki smo jo spravili na podstrežje.

Že zelo majhna sem si rada ogledovala skrinjo, toda le na zunaj. Spominim se, da je bila velika, poslikana z različnimi mozaiki. Seveda ni bila več svetlečih, živih barv, ampak temnih, mrkih, ki so silile, do si jo še bolj občudoval.

rretoklo je nekaj let. Bila sem že dovolj stara, da sem hodila v osnovno šolo. Razumela sem že marsikaj in babica se je odločila, da mi razkaže notranjost skrinje, ki je bila zame še vedno uganka. Vsa nestrpna sem komaj čakala, da je zaškrtnal ključ v veliki, staromodni, rjasti ključavnici. Počasi je babica odprla skrinjo. V njej je bila še vedno dragocena bala. Presenečena sem bila nad lepo, domiselno zloženimi stvarmi. Zelo me je pritegnila stara narodna noša. V čudovitem vzorcu sta se prepletali svetlo rdeča in rumena barva, vezeni v belo blago. Lepa je bila tudi velika ruta. V skrinji sva našli še nekaj starih knjig: pisanih v slovenščini in italijanščini, majhnih kipcev, ki predstavljajo podobe iz verskega življenja, veliko broško in nekaj nakita. Na dnu so bila zložena pregrinjala za mize in postelje. Nekaj drobnih stvari se ne spomnim več. Vse sva založili nazaj, zaklenili skrinjo in odšli v prijetno toplo, domačo kuhinjo.

Bila sem zelo vesela, ker sem odkrila skrivnosti čudovite skrinje. Te sreče nima vsak otrok. Babica je že umrla in skrinjo smo nekam založili. Moja mamica ni podedovala skrinje z bogato balo in premnogimi skrivnostmi.

Mojca Meglič, 8.raz.

V skrinjo mi je mati zložila perilo in posteljnino. 56

Nekega dne mi je babica skrivnostno dejala: "Pridi, ti bom nekaj pokazala." Odpeljala me je na podstrešje in mi pokazala skrinjo, ki je bila del njene bale. Sedli sva na skrinjo in začela mi je pripovedovati.

"Bilo je vroče poletje. Želi smo pšenico. Bila sem kar brhko deklet in marsikateri pobič se je ozrl za menoj. Da nam je čas hitreje minil, smo ob delu prepevali. Nismo bili preveč bogati, revni pa tudi ne. V hlevu je bilo nekaj glav živine pa tudi nekaj hektarov zemlje je bilo. Pri hiši je bil hlapec Janez, ki je bil kar postaven fant. Skrivaš sva se spogledovala, toda nikomur se o tem še sanjalo ni. Vendar pa to ni ostalo skrito deklet Mici, ki naju je zatožila očetu. Oče se je ob tem namrdnil in mi dejal, da hlapca ne bom jemala, mati pa je bila na moji strani. Bila sem edinka in ravno godna za možitev, Janez pa je bil tri leta starejši. Z materjo se nisva udali in očeta sva pregovarjali, dokler ni privolil. To novico sem povedala Janezu, ki je od veselja kar zavriskal. Mrzlično smo začeli pripravljati balo, ki je bila ponos vsakega kmečkega dekleta. Pravili smo skrinjo, ki je bila gorenjsko poslikana. Vanjo mi je mati zložila perilo in posteljnino, ki je bila vsa izvezena z monogrami in okrašena s čipkami. V skrinjo mi je mati položila tudi stvari za dojenčka. Na samem vrhu skrinje pa se je bohotila zibelka. Oče je primaknil kravo in še nekaj denarja. Zatem smo priredili kmečko ohcet, midva sva se poročila, se k njemu preselila. Srečno sva živela. Potem pa je Janeza pobrala jetika, jaz pa se ostala sama z otroki."

S tem je babica zaključila pripoved in vsa zamišljena odšla kuhat kosilo.

Romana Šparovec, 8.raz.

med iskrenimi ljudmi

Rada imam svojega dedka

Večkrat premišljuje, koga imam raje, dedka ali babico. Odgovora ne najdem, kajti oba imam enako rada, mogoče kdaj dedka bolj kot babico ali pa obratno. Včasih se mi zdi dedek bolj privlačen, kajti rad ima naravo, in me večkrat vzame s seboj v gozd, rad se šali in zabava. Babico pa tare revmatizem in zato ne more z mano letati po gozdu, po grapah in skalah,...

Dedek se je rodil v Prekmurju, v majhni vasici blizu tromeje z Avstrijo in Madžarsko. Še sedaj se rad vrača tja in obuja spomine na svojo težko mladost. Mnogokrat mi pripoveduje, kako je bilo tam včasih lepo, kako so skakali po močvirjih, plašili štoklje in se tako igrali. Dedek veliko dela, sedaj, ko je že upokojen, ves dan nekaj stika in ropota. Tudi šiva rad. To delo je prevzel od svojega očeta. Veliko zna zašiti, npr. nahrbtnike, torbe in druge reči. Rada ga gledam, kako vesel je, ko lahko sede in požene kolo na starem "Singerjevem" šivalnem stroju. V Lomu si je zgradil vikend in v prostem času se rad "umakne" v naravo. Iz majhne kočice je sedaj nastalo že pravo kraljestvo. Vse poletje sva vlačila drva in pripravljala kurjavo. Ali pa sva jo že navsezgodaj zjutraj ubrala po gobe. Dedek je izvrsten gobar. V počitnicah sem najraje pri njem v vikendu. Zvečer lahko skozi okno gledam na Tržič in iščem med drugimi lučkami naš blok, naše okno, ... Tudi dedek je vesel, če ga obiščem, zmeraj ima kaj zame.

Rada imam svojega dedka, ker mi veliko pove, veliko pomaga in se z mano rad zabava. Če je treba, mu rada priskočim na pomoč. Čeprav si mora natakniti že naočnike, je trdnega zdravja in želim, da bi še dolgo bil.

Marjeta Klemenc, 6.raz.

Naš dedek se smešlja, v očeh
mu svetlota.

Rada imam babico

"Peter, kje si pa zopet strgal jopico?" me je pokarala babica. Odgovoril sem ji: "Nataknil sem se na žebelj in strgal jopico." Babica je pokimala, češ, drugič pazi na take stvari.

Odšla je v svojo sobo, sedel sem poleg nje in jo opazoval. Roke je imela žuljave in hrapave. Na čelu pa mnogo gub, ki pričajo o neprespanih nočeh. Babica ni vzgojila samo mene in sestrice, ampak tudi pet svojih otrok. Veliko se je žrtvovala za svoje otroke. Dajala jim je hrano, ki jo je bilo takrat zelo malo. Velikokrat je ostala lačna, a se je premogala, da bi bili otroci siti. Poleg otrok je morala veliko delati na polju. Delo na polju je bilo težavno in naporno.

Ob večerih rada poseda ob televiziji. Najraje gleda domače drame. Ob večerih pa mi večkrat pripoveduje pravljice in dogodke iz časov, ko je bila še otrok. Spoznal sem babičino razigrano otroštvo. V otroštvu je bila babica razigrana, vesela in nasmejana.

Zdaj je že v petinsedemdesetem letu. Še vedno je vesela, dobra in hitra. Takšna je pač moja babica.

Peter Košir, 6.raz.

R A Z M I Š L J A N J E - V spomin staremu očetu

Smrt. Kakšna kruta, neizprosna beseda; beseda, ki zaboli. Beseda, katere zven je strašen in gromko odmeva v praznini naših src.

Nikoli si nisem predstavljala, da lahko smrt tako prizadene. Naše življenje je kot list v vetru, ki se z leti bolj in bolj suši, veter pa postaja vedno močnejši. In nazadnje pride tisti bridki trenutek, ko enkrat si, naslednji trenutek pa te ni več. Trenutek, ko se list tako posuši, da nima v sebi niti kapljice, veter pa ni več veter, ampak orkan, nenasiten orkan, ki suši liste in listi odpadajo, za njimi pa ostaja potok solza, ki hoče listom vrniti svežino. A prostor ostane brez moči, z leti se posuši, kajti leta prinašajo najboljši lek proti bolečinam ob smrti, to je pozaba. Toda pozaba smrti ne izniči, le lajša bolečino. Bolečina pa se počasi, teden za tednom, leto za letom predaja, in nazadnje ostane le spomin. Spomina pa se ne da uničiti. To bi bilo nepošteno, sramu vredno. Kakor bi pozabili nanje, brez katerih tudi mi sami ne bi obstajali.

Kaj si sploh predstavljamo pod to besedo razen neizmerne bolečine? Včasih so si smrt predstavljali kot človeško okostje, ogrnjeno v črno peletino, ki s koso v roki hodi med nami in izbira žrtve, nemočne braniti svoje največje bogastvo-življenje. Kosi življenja in življenja padajo kot snopi pšenice pod roko kosca. Tako je bilo včasih. Ampak, kaj danes bolečina ob izgubi ni enaka kot pred desetletji, stoletji. Prav gotovo je in bo tako do konca, do uničenja. Ta misel nas krepi in dela močnejše v večnem boju za obstanek, za "biti ali ne biti." In v tem je naš smisel.

Alenka Dolžan, 8.raz.

Nekoga moraš imeti nad

Nekoga moraš imeti nad,
 pa čeprav travo, reho, drevo
 ali kamen —
 nekomu moraš narediti
 roko na ramo,
 da se, lačnci, mariti bližine,
 nekomu moraš, moraš,
 to je kot hruk, kot požirek vode,
 moraš dati svoje bele oblake,
 svoje drsne ptice ranj,
 svoje plavne ptice memoči
 — nekje vendar mora biti ranje
 gredo miru in nežnosti —
 nekoga moraš imeti nad,
 pa čeprav travo, reho, drevo
 ali kamen —.

(Yam Minatti)

Mamica igra na kitaro

Moja mamica je bolj velike postave. Ima lepe, temnozeleno oči in ko-
draste lase. Vstaja vedno zelo zgodaj zjutraj. Pripravi nam zajtrk in
nas zbudi. Nato pa pelje v vrtec sestrico in odide v službo. V službi
je do 14. ure, ko pa se vrača iz službe, odide zopet po sestrico, nato
pa odhitita domov, ker mora mamica skuhati kosilo. Po kosilu mamica
pomije posodo, nato pa odidemo nakupovat. Vrnemo se šele zvečer. Takrat
pa je pri nas vedno veselo. Mamica igra na kitaro, jaz in sestrica pa
pojeva. Ko se naveličamo peti, se pripravimo na spanje. Meni in sestrici
mamica zaželi lahko noč.

Katja Razinger, 4. raz.

Sočem je jeziti

Rada imam mamico. Zato ji pomagam pri delu. Ko pridem iz šole, posteljem
postelje, s sesalcem očistim tla in pobrišem prah. Po kosilu pomijem po-
sodo. Včasih jo samo obrišem. Kadar mamica peče piškote, kokosove kocke
ali kaj drugega, ji vedno pomagam. Pripravim in steham ji moko, slad-
kor in še mnogo drugega, če je potrebno, grem tudi v trgovino. Včasih
ji pomagam skuhati kosilo. Pomagam ji tudi s tem, da je ne razjezim.

Bojana Ribič, 5. raz.

MAMI

Mami je kot sonce za otroka,
ki v jastih milo joka.

Sonce, ki nikoli ne zaide,
sonce, ki je večno,
večno za vse nas.

Simona Zelič,
8. razred

Oj, mamica dovoli mi,
da te pobožam okrog oči,
za vsak pogled, za vsak nasmeh
za solzo žalosti v očeh.

Oj, mamica naredi to
in skloni k meni se ljubo,
da ti povem, kot vem in znam,
kako rada te imam:

Oj, mamica dovoli mi,
da te poljubim za skrbi,
da te objamem na vso moč,
za sleherno prečuto noč.

Simona Popler, 2. n.

Doma sem na kmetiji

Stanujem na kmetiji. Imamo novo hišo, ki je velika. Moja mamica ne more opraviti vsega dela. Zato ji moram pomagati. Pospravim ji kuhinjo, dnevno sobo in vežo. Mamica me je naučila tudi kuhati in peči razna peciva. Če mi uspe, me pohvali in pravi, da sem kar dobra gospodinja. Te pohvale sem vesela. Kupila mi je rdečemoder predpasnik, da bi imela več veselja pri delu. In res. Vsak dan si ga oblečem in pomagam mamici, kolikor morem. Vsak dan skuham kosilo. Ko pride mamica iz službe, samo sede in poje. Zato sva obe zadovoljni.

Delovni dan moje mamicice

Delovni dan moje mamicice se začne ob 7. uri. Vsak dan se z avtobusom odpelje v Kranj.

Ob pol štirih se utrujena vrne domov. Ker z bratom kosiva v šoli, mamicica skuha kosilo samo za očka in zase. Po kosilu popijeta kavo, nato pa pospravita stanovanje. Nato gre v trgovino in malo na sprehod. Potem pregleda domače naloge in me vpraša, kar sem se učil. Nato skuha večerjo. Potem pa bere ali gleda televizijo.

Uroš Milič, 4.raz.

Moja mami dela v knjižnici. Ko pride domov, skuha kosilo, pospravi, pomije posodo. Skupaj pogledava nalogo. Zvečer mi mami prebere pravljico.

Gregor Ahačič, 1.raz.

Moja mamicica hodi v službo. Dela v Ljubljanski banki v Tržiču. Imam jo rada. Skrbi zame in mojo sestrico Špelo. Pomaga mi pri učenju. Kadar nagajam in je ne poslušam, je mamicica name huda. Rada hodim z mamicico na izlete in sprehode. Pomagam ji pospravljati. Kmalu bo 8. marec, dan mamicice. Na ta dan ji čestitam za njeno skrb in ji dam rožice.

Urška Ude, 1.raz.

Mami je ime Marija. Dela v domu Petra Uzarja. Moja mami lika. Doma pomiva, kuha, briše. Ima črne lase in verižico. Rad jo imam zato, ker skrbi za nas.

Uroš Šober, 1. r.

Mamici je ima Francka. Dela v predilnici, v pisarni. Doma pere, lika in pospravlja. Ima rjave lase, je velika in ne nosi očal. Rad jo imam zato, ker kuha, pospravlja in pere.

Klemen Dobicny, 1. r.

Moji mamici je ime Milena, Dela v Peku, Ona tipka. Doma lika, pere, študira, včasih pa tudi malo zaspi. Ima črne lase, stara bo 30 let, od malega nosi očala. Rada jo imam zato, ker mi kuha.

Katarina Remškar, 1. r.

ČE BI BIL MAMA

- bi pustila otroke dolgo pokonci,
- ne bi tepla otrok,
- bi dala otrokom vse, kar bi želeli,
- bi kuhala samo palačinke,
- bi pustil otroke, naj se potepajo,
- če bi bil mama, bi hodil na zabave,
- ne bi dajal otrokom denarja za sladkarije,
- bi vozil avto,
- bi otroke pustila v kino,
- bi z avtobusom šla na morje,
- bi pustila otroke v kino,
- bi šla na trg,
- bi otroci sesali, jaz pa ležal,
- bi otroka tepla,
- bi bila vesela, če otrok dobi pet,
- bi kuhala kosilo.

Verma, Romama, Danilo, Jure, Katarina, Aljaz,
 Marija, Klemen, Klemen, 2. r.

Pomagam mamici

V klet grem po krompir in čebulo. Mamici pomagam pobrisati posodo. Sama si očisti čevlje. V trgovino grem po kruh. Namesto mamice pobrišem tudi mizo.

Ilviri Smolej, 1. r.

Mamici pripravim dnevno sobo. In ji pomijem posodo in pobrišem. Mamica me včasih pošlje v trgovino. Mamici nesem smeti v kontejner. Včasih tudi pripravim in pobrišem mizo.

Natasa Nedeljko, 1. r.

Mamici je ime Sonja. Dela v Oblačila Novost. Dela hlače in krila. Doma kuha, pomiva, obeša. Je mlada in velika. Imamo jo radi zato, ker skrbi za družino.

Dorja Beljaka, 1. r.

Mami je ime Mojca.

Dela v SDK.

Računa. Doma opravlja ta dela: pere, skrbi za nas, ko smo bolni, kuha kavo. Ima svetle lase, je velika. Radi jo imamo zato, ker nam veliko ustreže.

Uroš Lampič, 1. r.

V naravi je moč, je življenje, je upanje...

Jaznem se v feseusko polroafino, ki se v vsef svoafi upoti nazprostinu pred moafimi oami in se zamistim...

Kaf li mi lahko povedata trufe, ki se vse suho in ubogo steza proti mraaimemu feseuslemu mebu, kot li hotela vrtnoti se zadufe kopir izanke, ki primafajo moaf in izafenje in ki fih zadufje debela oblaaina odefa, kot li hotela reai, "Dovolj je užitkov in upaf, na vski fe poafek in uafinanje moafi!"

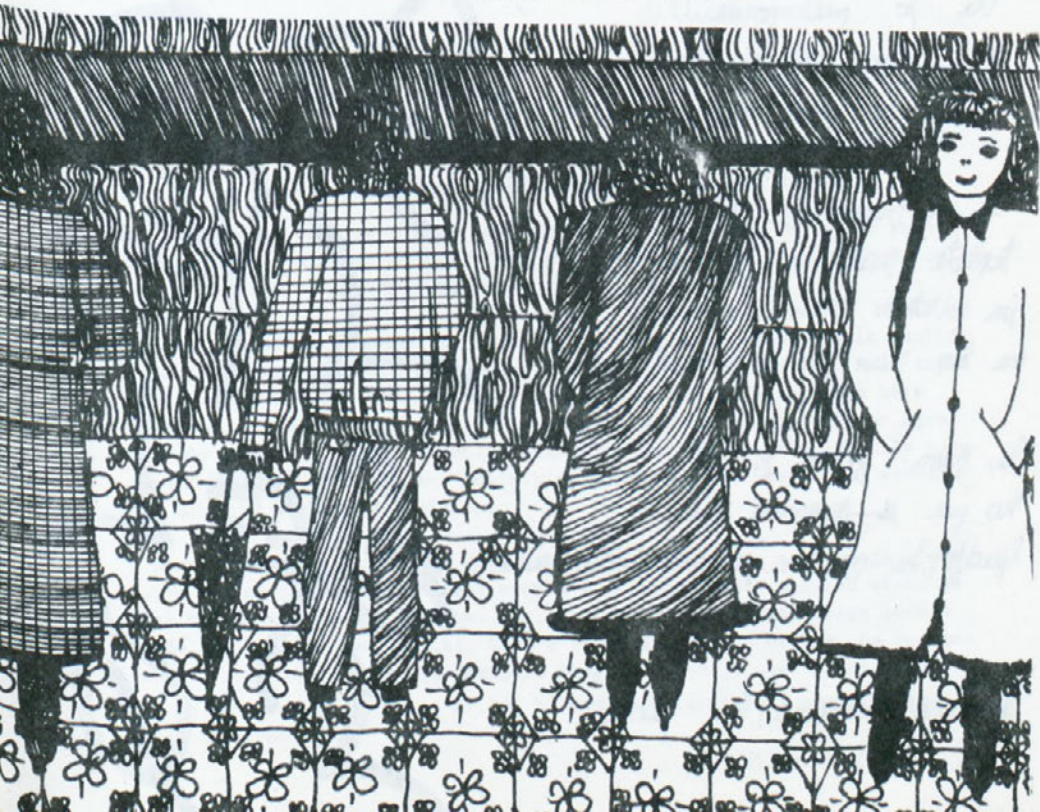
Kaf li mi povedata mraaina morsina vode, v kateri se ogledufe polroafina kot molifpamo detele? In kdifino zgodbo li slifala od grifov, ki kot zameten okvir otrufifajo zelo calma feseusko glosafino. Z mistimi potufjem dalje v preteklost. Med oami se mi prikazuje profufafje, afprav pravifjo, da fih v nafih krofih ni bilo, pa vseeno, ta polroafina li lahko uafala kfenofati. Od profufadi mi misti potufefjo napref, mimo afasov nimskega imperifja, mimo storanov in ufifove ka nantufje, za kateri afas se ustafifjo v afasu kmeafkih puntov, spomnim se tiranske dufstro-Ogrufstue monarufje in razmifstpanu o nafih predmifkih, o ufifovni teufnji po svobodi, o ufifovni brezpravnosti in se zavem, kako zelo sem lahko ponosna naufe in na to, da zivim v svobodni, sreafni deteli, ki se fe kotola v afasu NOB in v povofnih letih. V mistih se zivim v ta afas, postanem partifzanka in pomefe brigadifrnica. To leto so bila teufja, a po svoje tudi upa. In potem se zavem, v kdifinifh afasih prafnaprav zivim in kaf vse me je afaka.

če gledam prihodnost pesimistično, me človek sam križi 68
in težave, a ker sem optimist in realist, se zavem, da se bo
zelo, da se izkoptiramo iz tečaj, neba pač potlačiti. In za
življenje se je, vsaf meni se zdi tako, vedno potlačiti.

Zanimam se in pred mano se spet pojavlja čemeru
flesovski dan, ki potrošino ogrinja v prate puščice in
mračnosti. Zavem se svojih račun in misli o prihodnosti.
Kao ve, kaj bi mi lahko povedala potrošina čez to, moro
da celo kisoč ut? Oho, to zgodbo si kamo kot da sedaj pri
soli sami. Zanima me ufen konec, a tega mi ne more
opisati nikče. Želim si, da ga neki doživlja.

Alma Dorjan, 8. novem

JESENSKI

ČAS

V gozdu na tleh sedim
in p kôžate kôžanje
drevov stonim.

Uparujem listje rumeno,
novo in počelo, pa se
sprasujem, kdaj bo spet puzelo.

Uči se mi prde
na nebo: oblaki prni
ludeli so nad mano.

Se je pomodoma poltne
toplate pridelim: jonea
in pisčkih trav, da pihče
na to pa jonek doma pralovl.

Se sem: jonek je jek,
ko se je ~~pramenil~~ tudi
spudje, ki na tem jinem jete žiré.

Januar Domana, 8. januar

Naš Jernej

Pred nami januar iskreči,
se ves blešči v zlati sreči.

Otroci sanke in smuči,
vlečejo si iz kleti.

In na hribček jih neso,
se tam po snegu smučajo,
se tam po snegu sankajo
in vsi, prav vsi, presrečni so.

Le Jernej s sklonjeno glavo
gleda razigranost to.

Njega pa vročina kuha,
sitna mu je hišna muha.

Ko pa bo ozdravil, smučke bo pripravil,
jih odnesel bo na hribe
in se smučal v doline.

Darja Studen, 7. raz.

Snežinka

70

Mala snežinka na potep je šla,
na mehkih tleh se je ustavila.

Kmalu sonce je vstalo,
snežinke nikjer več ni bilo.

Pa me je toplo sonce stopilo,
nas zanima, kaj z njo se je zgodilo?

Takoj, ko je pristala,
jo je poteptala,
deklita mala.

Simona Želič, 8. raz.

Narava je bila mrtva in hladna

Ko zrem skozi okno, me narava kar naprej s svojo čarobno močjo in lepoto vabi ven, ven izza teh štirih sten, ki me obdajajo. Vse to me tako privlači, da se brez premislekov odpravim v gozd, na svež zrak.

Narava je pokrita s snegom in zazdi se mi, kot da je odeta v belo tančico. Zmrzujem. Sneg mi škripa pod nogami, ko hodim po ozki stezici. Moja topla sapa se spreminja v bele oblačke. Sneži. Prav počasi naletavajo bele snežinke. Ena izmed njih se mi je raztopila na licu in spolzela po njem prav do ustnic, in ko sem jo obližnila s konico jezika, sem začutila njen grenak okus. "Kot solza," sem pomislila, pa vendar smo snega bolj veseli kot solz, ki razodevajo bolečino.

S smrekove vejice je kapnila mala kapljica naravnost na sredo moje glave. Ravno ona me je iz razmišljanja vrnila v resnični svet. Nedaleč stran je stal čebelnjak, pokrit s snegom, konice streh pa so kvasile dolge ledene sveče, ki so bile kot kapniki. Narava je bila mrtva in hladna, pa vendar le tako privlačna. Sonce je obsijalo sneg in ta se je svetil kot zlato. Vse to me osrečuje in želim si, da bi tudi naše življenje postalo svetlejše in mirno.

Mirjana Raštar, 8. r.

Sončni zahod

Sonce zahaja in s tem zahaja tudi današnji dan. Toda ostal bo v spominu ljudem, ki jim je ta dan prinesel srečo, radost ali žalost. V kolikih srcih je ta dan vzkliła ljubezen, koliko življenj, nedolžnih, lačnih otrok je ta dan ugasnilo in koliko malih kričočev je prvič ugledalo svet...

Dan zahaja in sonce oddaja še zadnje žarke v svet srečnih in žalostnih ljudi. Podoba sonca odseva v jezeru, na mrzli gladini sredi mogočnih gozdov, ki obdajajo jezero. V ozadju je videti obrisе visokih in mogočnih gorenjskih gora, ki so poraščene s prečudovitimi smrekovimi in drugimi zimzelenimi drevesi. Nebo je skoraj brez oblakov, le tu in tam se jih nekaj ogleduje v jezeru. Sonce rdeče žari - kot krvava roža umirajočega dne.

Ta velika žareča krogla je pokrajino spremenila v prečudovit prizor, vendar kmalu bo sonce zašlo. Narava se bo pogreznila v temo in si nadela svoj skrivnostni videz.

Melita Meglič, 7.raz.

Planjski bal

Po bohinskih planinah stojijo še vedno planinske kočе in staje. Vsako leto, ko je trave zadosti, ženejo živino v te planine. Mlada živina se preživi na prostem, ni ji treba pokladati krme, krave pa imajo zato, da iz njihovega mleka delajo sir.

Poletje je dolgo. Planšarji imajo dosti dela, da pazijo živino, da se ne izgubi ali zboli. Če je vreme lepo, je tudi delo bolj veselo, v deževnih dneh pa se prikrade megla in otežkoča tudi iskanje živine.

Še posebno lepi so večeri v planinah. Živina počiva v ogradah, planšarice pomivajo žehitarje, vedno nekdo igra na harmoniko. Včasih kak starejši planšar pripoveduje zgodbe iz svoje mladosti. Tudi obiskovalcev iz doline je dovolj, tako da prinašajo novice iz vasi in od domačih. S hrano so založeni do jeseni ali pa naročijo, da jo prinesejo od kmetov, katerih živina se tam pase. Ko pa mine poletna vročina in nastopijo mrzli jesenski vetrovi, priženejo živino v dolino. Takrat vsako leto, da obudijo dogodke s planin, priredijo v Bohinju kravji bal. Planšarji na ramenih nosijo posodo, golide in ostali pribor, ki se nujno rabi pri planšariji. Priženejo tudi živino. Najlepša krava nosi venec.

Renata Oman, 8.raz.

POMLAD

Ukhalo sem pomlad
in preina sem bila tabnat.

Okhalo jutro me je
prehucalo s puzoglavci
in prvih pomladnih
noči s petenjo.

Preledala sem koki ponoč
in ji rekla: "Glej! To pre
je lepše kakor prej!"

Tom pumena trulentica,
tu pronicala pramešljiva
se skrivna, toj pignat prišla je,
mi pre puma.

Okhalo sem noča pomlad
in preina sem bila tabnat.

Ugavore Romana, 8. pomlad

Pogled skozi okno

Pripravljaj sem se za spis Pogled skozi okno. Res sem pogledal skozenj in videl sestrico, kako se je vozila s kolesom. Takrat sem se spomnil na nekaj, kar se mi je zgodilo pred petimi leti.

Bila je lepa sončna nedelja, imel sem rojstni dan. Za darilo sem dobil lepo rdeče kolo, zato sem takoj sklenil, da ga preizkusim. Sedel se nanj in se čisto počasi odpeljal po klancu navzdol. Ker sem mislil, da se znam še kolikor toliko voziti, sem pognal, kolikor sem mogel. Naenkrat pa je naredilo: "Resk". Kolo se je prevrnilo, zračnica je počila, jaz pa sem padel na kamenje. Stekel sem k mamici, da mi je obvezala rano. Ožka pa je zamenjal zračnico. Pri kosilu pa smo se dogovorili, da bomo popoldne odšli na izlet s kolesom. Tako sem bil zaradi padca kar potolažen.

Bil sem tako zatopljen v misli pri pogledu skozi okno, da nisem videl, da je tudi moja sestra padla s kolesa.

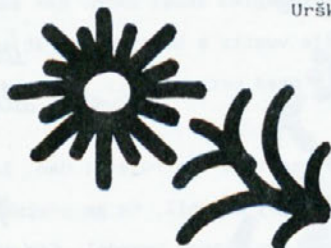
Uroš Stritih, 5. raz.

Spomladi nado dežuje

Danes dežuje. Jaz pa gledam skozi okno in premišljujem. Ko gledam skozi okno, marsikdaj opazim kaj zanimivega. Opazujem, kako se narava vse bolj prebuja in z njo tudi pomladanske cvetice. Na dan je prikukal že zvonček, teloh, žefran in trobentica in s tem so tudi cvetlice naznanile, da prihaja pomlad. V bližini hiše teče potok Cikavec. Še ni dolgo, odkar so se ob njegovem izviru bleščale ledene sveče. Zdaj pa že veselo šumi.

Pa tudi sneg je že skopnel in v nižinah ni več mogoče smučati. Le v višinah je še snega za smučanje. Narava se vse bolj prebuja, kmalu pa bomo začutili prve žarke pomladanskega sonca.

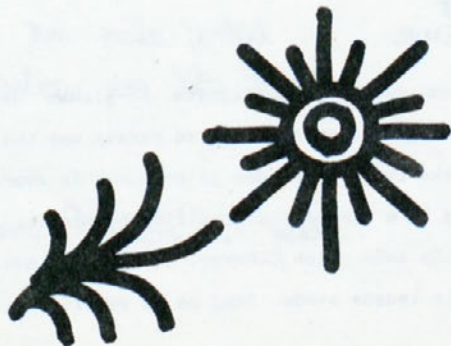
Urška Pesjak, 5.raz.

Pomlad

Prihod pomladi sem takoj opazila tako, da sem pogledala v naravo. Postajalo je vse topleje. Ljudje so na svoje vrtove in njive že pripeljali gnoj in jih zorali. Iz grmičevja so že pokukali zvončki, trobentice in druge znanilke pomladi. Vse je zacvetelo. Gozdovi so se obarvali. Drevesa so dobila že prve lističe in tudi leske ter vrbe ob potokih so oživele. Na travnikih so se od toplega spomladanskega vetra zamajale lepo zelene bilke, po katerih pa se že lovijo razpoloženi in veseli otroci. Po drevesih so zapeli ptički. Kmetje pa so otrebili travnike, obrezali drevesa in se tako pripravili na pomlad. Po gozdovih so zapele motorke in žage. Gozdarji so posekali smreke in jih odpeljali na žago. Tudi živali v gozdovih so oživele in se veselje pomladi, kakor se je veselimo mi otroci in tudi odrasli.

Nada Košir, 6.raz.

Je marec! Kaj naj pišem o njem...

Sedim pred staro hruško in gledam pred seboj trto. Pajki spletajo svoje mreže po njej, na njih pa leži rosa v srebrnih kapljicah. Oglašajo se ptice, ki neprestano pojejo. Malo dlje stoji stara kmečka hiša. Zdi se mi, da komaj še stoji pokonci! Tudi kašča ni nič boljša. Okolje, v katerem stoji, pa je čudovito. Všeč mi je predvsem stara, lesena ograja, čeprav že malo načeta od črvov.

Pred hišo mi je najbolj všeč trta, na kateri raste mnogo rož. V marcu začne poganjati že regrat, ki ga nabirajo predvsem za solato, imenovano špehovka. Sem šlišala, da je izredno dobra, vendar jo sama nikdar ne bi poskusila...

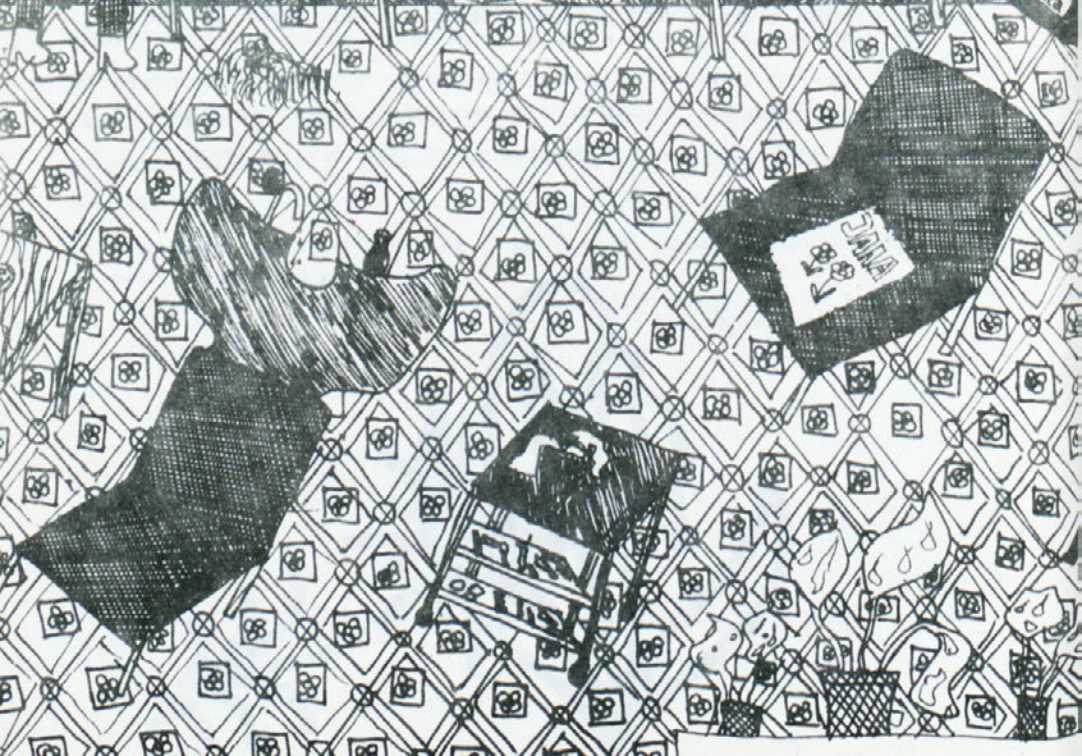
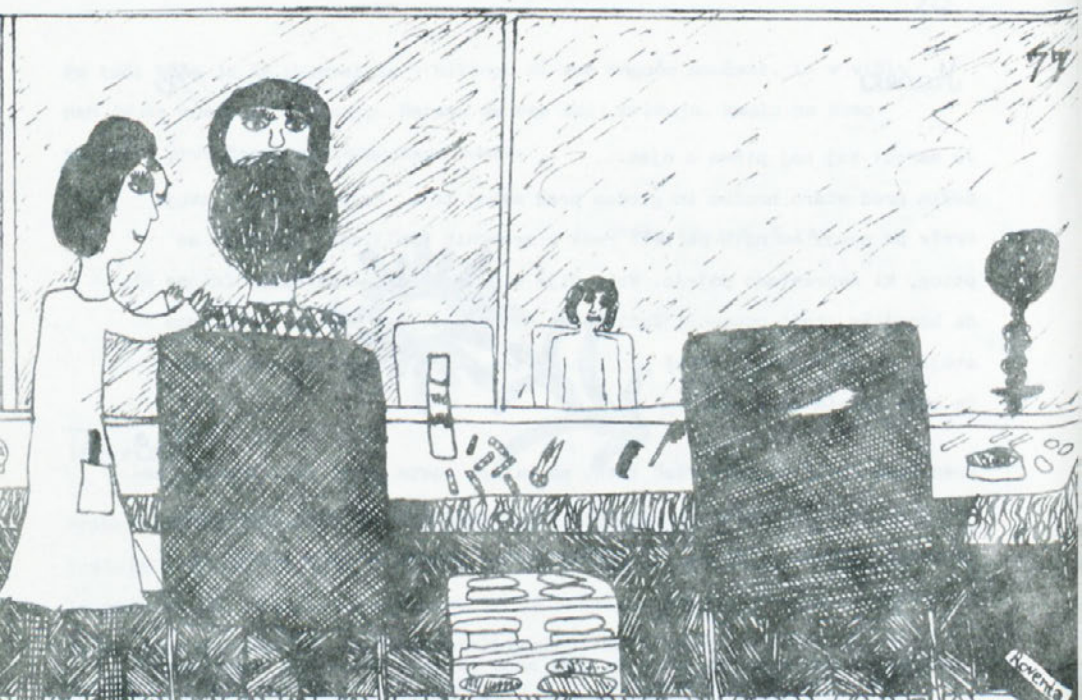
Temni se, sonce zahaja za hrib in tudi mene že malo prijemlje spomladanska utrujenost. Mati kliče na večerjo. Ajdovi žganci in toplo mleko. Res, prav dobro!

Ko ležim v svoji kamrici, mi pogled uhaja skozi okno. Oblaki hitijo preko nočnega neba, polna luna pa mi razsvetljuje izbo. Zaspim in sanjam o pomladi...

Sabina Boštjančič, 7.raz.

Pogled skozi okno

Danes je pustó deževno vreme. Sedim na mizi in rešujem domačo nalogo. Ker pa mi naloga ne gre od roke, se naravnó skozi okno. Stáso vas obdaja gozd. Klíse so vse motre od dežja in so strehi teče deževnica. Ljudje so doma. Tudi kmetje ne delajo na poljih. Včasih se tu in tam pokaže kakšen človek v dežnikom. Spominim se lepih dni, ko smo se igrali na travniku in ko mi bilo treba hoditi v šolo. Toda iz premišljevanja me kmede krik otrok. Vračajo se iz male šole. Toda kmalu se porazgubijo in cesta je zopet prazna. Tudi jaz se povrnem k domači nalogi in naprej napenjam možgane.

Blatja Gladmiki,
5. razred

Živel sem se v življenje kapnikov

Oh, kako lepo je bilo v naši v davnih časih. Sedaj pa so prišli v jamo ti čudni ljudje in vse obrnili narobe.

V dobrih starih časih pa smo mi kapniki živeli tako lepo, kot nobeno drugo bitje na površju zemlje.

Ko je reka naredila jamo, smo se rodili mi. Postajali smo vedno večji in lepši. Ogledovali smo se v podzemeljskem jezeru in poslušali bučanje reke, ki je tekla po strmi soteski. Njen glas je mogočno odmeval do nas.

Ščasoma pa so se v jamo naselile tudi živali. Največje so bile ribice in netopirji. Ribicam pravijo ljudje človeške, kar pa mi ni niti malo všeč. Bolj bi jim pristojalo ime jamske, saj so okras naše jame. Poleg teh pa so bile še druge, manjše živali. Te so nam vselej delale prijetno družbo. Netopirji so letali po zraku, ribice in rakci so veselo plavali v vodi, pajki pa so med nami predli mreže.

Tako smo dólga leta živeli skupaj in bili zelo navezani drug na drugega. Nekega dne pa je nenadoma v jami zasvetila luč. Pojavilo se je čudno, veliko bitje, ki je držalo v roki svetilko. Po nasmehu na obrazu sodeč, smo mu bili všeč.

Kmalu pa je v jamo začelo prihajati vedno več ljudi in začeli so motiti naše življenje. V skale so vsekali poti, gradili so mostove, prižigali luči in življenje se je spremenilo.

Mi smo sicer postali slávni, toda ljubega miru ni več in vedno bolj nam je žal, da so nas ljudje odkrili.

Znanilka pomladi

V Ljubljani imam prijateljico. Ime ji je Ana. Ona je prava znanilka pomladi. Če kdo vidi njo, mu ni treba koledarja, vsak takoj ve, da je prišla pomlad. Stvar je resna. Vemo, da je pomlad čas zaljubljenecv. Prijateljico prime marca in jo vleče tja do konca maja. Pomlad namreč. Že prve dni v marcu gre k frizerju in sploh, vsa je v novi, najnovejši modi. Seveda ni niti pomisliti, da bi frizuro obdržala. Za vsak zmehek ima novo. In zgodi se, da ima vsak dan v tednu drugo frizuro. Rekoč je prišla v zadrego. Med dvema zmenkoma v enem dnevu je bilo premalo časa za urejanje frizure. Na hitro je kupila lasuljo. Pa se ji je preveč mudilo. Ravno, ko je zavila okoli slaščičarne, kjer jo je čakal fant, ji je, ko je v prevelikem zanosu stresla z glavo, lasulja padla na tla. Fant je ves prepaden gledal nekaj časa lasuljo, nekaj časa Ano, potem pa zbežal. Seveda je bila sedaj ob fanta, pa ni bilo hudo.

Ida Šemrov, 6. raz.

Zgodila se mi je krivica

Krivica se mi je zgodila takrat, ko sva bili s sestrično sami doma. Nekaj časa sva premišljevali, da bi se igrali, pa sva se domislili, da bi se igrali natararici. Iz kuhinjske omare sva vzeli kozarce in jih postavili na mizo. Prinesli sva še polne steklenice pijače. Potem sva stregli gostom, ki jih sploh ni bilo.

Sestrična je ravno nesla nekemu gostu kozarec kokte, pa ji je padel iz rok. Ko sva pospravili koščke stekla, sta se vrnili mamica in teta. Sestrična je takoj začela na dolgo in široko pripovedovati, da sem jaz razbila kozarec. In kaj sem hotela, v zadrego je nisem hotela spraviti, pa se je name prevalila krivica. Včasih se nate prevali krivica, pa tega sploh nisi kriv in prav tako se je zgodilo z menoj.

Urška Pesjak, 5. raz.

IZ
ŠOLE
V NARAVI

V nedeljo, 21.3., smo se stroji iz čistih narvedov odpravili v šolo v naravi. Šli smo na želenice. Drugi dan, to je v ponedeljek, smo šli na smučišče. Bilo je ogromno padcev. Med njimi, ki so bili ^{največ} moji tleh, sem bila tudi jaz. Takaj, ko smo prišli v želenice, sem močno padla. Do dna želenice je bila še dolga. Peljala sem se nekaj metrov in nato zopet padla, tokrat se mi je odpela smuča in mi ušla v sneg. Bila sem zelo jezna. Komaj sem jo zapela in se spustila, sem se varila v obrambo v sneg. Tako sem padla v različnimi padci do našega hotela. Drugi dan je šlo malo bolj. Tovaršica Janka, ki me je učila smučati, me je naučila pluzne zavaje in tako je šlo iz dneva v dan bolj.

Nataša Glamberger, 4. raze.

Zelenica naša lepa je,
gor' veselja dosti je,
smuka je odlična,
zraven tudi strma je.

Kdor prvič nanjo pride,
vsega se naužije,
tako da drugič zopet nanjo gre.

Robi Špik, 4.raz.

Nestrpno smo čakali na večerjo

Prvi dan smo bili zadnji na večerji. Pred večerjo smo bili vsi nestrpni. Ko pa je prišel čas, da gremo na večerjo, smo se prerivali v vrsti. Vsak si je določil mizo. Nekateri smo zasedli mizo za prijatelja. Sedeli smo za mizami in nestrpno čakali, da nam prinesejo večerjo. Ta dan je bilo za večerjo makaronovo meso, solata in jogurt. Makaronovo meso in solato sem pojedla z lahkoto. Jogurta pa nisem in nisem mogla jesti. Nekateri so mi govorili, da ga niso mogli jesti in so ga nesli nazaj ter rekli: "To mi pa ne gre v trebuh". Navsezadnje sem se odločila, da nesem tudi jaz jogurt nazaj. Mislila sem, da mi bo rekla kuharica, da moram vse jesti. Pa mi le ni bilo treba. Vsa vesela, da mi ni bilo treba jesti jogurta, sem odšla v hotel.

Alenka Mušič, 4.raz.

38
Sovici na sedežnici

Komaj smo vsi nestrpni pričakali dan, da smo odšli v šolo v naravi. S prtljago, smučmi in palicami smo se zbrali pred šolo. Odpeljali smo se za Zelenico. Po prihodu na Zelenico, smo si oprtali nahrbtnike in smučī ter odšli proti hotelu. Dobili smo ključē sob. Pospraviti smo morali obleko, potem pa smo se zbrali v avli hotela. Tovariš nas je seznanil s hišnim in dnevnim redom. Po kratkem predavanju je prva skupina odšla na večerjo. Mi smo bili druga skupina, zato smo imeli še nekaj časa. Po večerji je bil na sporedu DISCO. Kmalu po pol deveti smo morali spat.

Zjutraj smo vstajali ob 7. uri. Umili smo se in oblekli ter odšli na zajtrk. Po zajtrku smo obuli smučarske čevlje in odšli po smučī. Spravljene smo imeli v drvarnici blizu restavracije. Prišli smo do sedežnice. Nadeli smo si smučī in se postavili v vrsto. Dobili smo karte. Veliko nas je bilo takih, ki se z žičnico še sploh nismo peljali. Tresli smo se, ko pa smo videli, kako se nekateri pogumno peljejo, je tudi nas minil strah. Tudi potem, ko smo izstopili, smo se veseli odpeljali proti startu. Toda prvi dan je minil v znamenju padcev.

Marija Klemenc, 4. raz.

Zelenica naša je edinstvena,
no steme njene kosovogov kraj,
je cvetja poln ta krasni gornski svet
kato ta kraj me vleče spet nazaj.

Nakadnje sem se vozil brez strahu

V nedeljo, ko smo prispeli na Zelenico, smo najprej pospravili svojo prtljago. Za tem smo šli v učilnico, kjer je tovarič Vagner prebral hišni in dnevni red. Šli smo spat. Zjutraj, ko smo vstali, je bilo že sonce. Uredili smo se in odšli na zajtrk. Po zajtrku smo se šli smučat. Šli smo do sedežnice. Bilo me je strah, ko sem čakal v vrsti, sem trepetal. Bil sem prvič na smučeh in zelo neroden sem bil. Čakal sem na koncu vrste. Moral sem se pripraviti. Poleg mene je stal možakar, da mi je pomagal. Prišla je sedežnica. Sedel sem in se odpeljal. Bil sem čisto pri miru. In kmalu me je že zaskrbelo, kako bom izstopil. Prišel sem do konca in moral sem izstopiti; ko sem se peljal drugič, je bilo že lažje. In tako sem se do zadnjega dne vozil brez strahu.

Samo Čarman, 4. raz.

Sosedov Peter

Sosedov Peter
je hiter kot veter,
nikdar ne pade,
le joče se rad.

Ne uboga nič,
ga mamica krega,
se očka jezi,
Peter pa v jok se spusti.

Ko se igra,
je pravi korenjak,
ko pa se uči,
najraje bi se udrl v tla.

Uovirja

Avto ovirja sem ter tja,
me v mestece pelja.

Le pokrvari pred' vasi
in ma mestu obstoji.

Da pripelje se mehanik,
meki mladi mož
in odpelje avto moš,
daleč, daleč proč.

Lijana Zelić, 8. razred

Četrti dan smo se že sami vozili po smučišču

Četrti dan, ko smo se že samostojno vozili po smučišču, je sijalo toplo sonce. Vozili smo se v koloni in v dolgih lokih. Tovarišica nas je vsekozi opominjala, naj vozimo počasi in ne hitro. Nekateri tega niso upoštevali in so vozili šus, ki je zelo nevaren na mehkem južnem snegu.

Tako smo se lepo počasi vozili po strmini, ko je neka deklica iz vrste zapeljala naprej in prehitela. Tako se je zaletela vame in grdo sem padel. Odpela se mi je smučka in me udarila po glavi. Tako sem dobil buško. Hitro sem vstal in se zapeljal k drugim. Ko sem jih dohitel, se mi je deklica smejala. Takrat bi jo najraje namlatil. Šli smo na sedežnico in se odpeljali.

Primož Rožič, 4.raz.

Mesto je veliko in svetlo,
polno lepih in slabih stvari.
V mestu so velike trgovine
z igračami.

Vsi gremo najraje v mesto,
posebno, če je veliko.

Ko pa pade noč,
v mestu mrgoli luči;
ko pa dan se naredi,
mesto zopet oživi.

Primož Rožič, 4.raz.

Predzadnji dan bivanja v Šoli v naravi je bilo na vrsti tekmovanje v vesleslalomu. Po zajtrku smo se s sedežnico odpeljali na vrh Zelenice in nestrpno pričakovali pričetek tekme. Imela sem precejšnjo tremo, vendar sem se tolažila s tem, da se to dogaja tudi najboljšim smučarjem. Kmalu sem bila na vrsti, ker sem imela številko dvajset. Proga je imela malo vrtic, bila je kratka in hitra. Vesela sem bila, da sem jo srečno prevozila. Po končani tekmi smo odsmučali nazaj, kjer nas je čakalo težko pričakovano kosilo. Popoldan smo izkoristili za ogled karavle in psov, ki graničarjem pomagajo čuvati naše meje. Lokota nas je pripeljala v restavracijo, kjer smo hitro povečerjali. Nestrpno smo čakali razglasitev rezultatov, podelitev diplom, čokolad in sokov. Bila sem srečna, ker sem dosegla 2. mesto, saj je bil zame to lep uspeh.

Katja Razinger, 4.raz.

Brez sladoleda mi šlo

Nestrpno sem čakal dan, ko se bomo odpeljali v Šolo v naravi. In končno je prišel čas, ko smo sedli na avtobus ter odpeljali na lepo, visoko Zelenico. Ta kraj meji s sosednjo državo Avstrijo. Je lep smučarski center z značilnimi kozorogi. S smučmi na rameh in s prtljago v rokah smo takoj odhiteli proti hotelu. Prtljago smo zložili v omare in predale v sobi. Drugo jutro smo odšli smučat. Sošolec Vojko, Andrej in jaz smo vodili najboljšo skupino, nato smo šli na malico potem pa zopet smučat. Kakšno uro za tem smo šli na kosilo, ki nam je zelo teknilo. Nato je napočil čas za odmor, toda ta čas je hitro minil. Morali smo se tudi učiti. Po učenju pa smo odšli na večerjo. Dvakrat smo imeli sladolead. Po večerji smo veneli odšli v disco do devete ure. Nato smo morali spat. Tako je minilo vseh sedem dni.

Klemen Kapel, 4.raz.

Zelenico sem občudovala, nekega jasnega jutra

Zelenico sem občudovala nekega jasnega jutra. Vrhovi so bili zaviti v tanko meglico. Prodorni sončni žarki so obsevali stene Begunjščice in Zelenice. Sneg se je kot kristal bleščal v tej jutranji svetlobi. Zelenica je kot mogočni gospodar kraljevala med to krasoto jutra. Ta čudovita podoba zimskega jutra se mi je globoko zarisala v spomin.

Marija Špendal, 4.raz.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	

1982

Labod

od tu in tam

89

Moja želja

Veliko imam želja. Toda te želje so tako majhne in nepomembne. Večkrat gledam na nočno nebo, ali se uresničujejo ali ne.

Močno pa si želim, da bi bili vsi zdravi in da ne bi bilo nesreč. Moja največja želja pa je, da na svetu ne bi bilo vojne in lakote. Veliko je na svetu mojih vrstnikov lačnih in bosih. Nimajo toplih prostorov kot mi in nimajo prostorov, kjer bi si lahko našli smirja. Nesmiselna sovražniška beseda jim ubije starše ali pa so tudi sami žrtve nasilja. Otroci nimajo mirnega spanja. Manjka jim tudi zdravil in če je kdo bolan, nimajo take nege kot mi otroci, ki živimo v miru. Želim, da se mi namo ta želja ne bo nikoli uresničila.

Marika Meglič,
3. razred

V letošnjem letu smo tudi na naši šoli ustanovili klub OZN. Poludnič za ustanovitev kluba je bila tov. Marin, učenci - predvsem učenci 7. in 8. razredov - pa smo bili takoj pripravljene stopiti v klub.

Nismo imeli nikakršnih izkušenj, zato smo drug drugemu dopolnjevali ideje. Že v začetku leta smo sestavili program dela. V njem imamo zapisane, a. dolžne teme za vsak mesec. Tako smo do sedaj imeli 4. osnovne teme:

1. Osvobodilne gibanje v svetu
2. Mladi v svetu
3. Događanja na Poljskem
4. Zdravje v svetu

Za vsako od teh tem smo že uspešno delovali posamezniki, ki so temo prav posebej obdelali; manj pa smo se pripravili tudi drugi. Teme in naš razgovor smo popestrili s fotografijami, slikami, grafikoni in zemljevidi. Z deljenim in pripravjenim gradivom smo opremlili pene v šolski jedilnici, in s tem stanovali tudi ostale učence, ki kluba ne obiskujejo, o delu kluba.

V novembru smo praznovali značke OZN in novoletne čestitke UNICEF. S tem smo izmislili nekaj denarja, ki ga skupno za delo kluba, nekaj tega denarja pa bomo porabili za končni izlet članov.

Januarja smo se stanovali s teševami na Poljskem. Na razgovor smo povabili tov. Pretnerja. Povedal nam je veliko zanimivosti o Poljski, njenih prebivalcih in njenih težavah. Med nami

se je resnil prijeten pogovor: mi smo tov.
Prekmurjca zastavljali uprašanje, on pa nam je
manj z veseljem odgovorjal.

V začetku leta smo se tudi odločili, da
bomo priredili koncert protestnih pesmi. Povabili
smo tov. Danicija, vendar se nam ni odzval.
Tako smo se nato odločili, da povabimo
tov. Šifreja, čeprav njegove pesmi niso protestne.
Odgovoril nam je še na prvo pismo, a kjul
temu ni bilo nič, saj si je ravno v tistem času
poškodoval roko. Poiskovali smo še pri Marjani
Gmohetu, od nje pa zopet nismo dobili odgovora.

To so bile malce, ki smo jih opretili do
sedaj, imamo pa tudi že načrte za prihodnost.
V tem šol. letu imamo v programu še eno
temo, občni zbor in izlet članov. V naslednjem
šol. letu pa nameravamo še razširiti in
popraviti naš program in se še izpopolniti.
Želimo si tudi, da bi dobili nove člane, ki
nam bodo s svojimi idejami pomagali
uspešno voditi klub tudi v bodoče.

TATJANA RAJKOVIČ, 8.2

Plaminci nosimo ta simbol bratstva po gorskih poteh, po vrhovih, po strmih grapah do cilja.

26 aprila 1982 smo štafetno palico plaminci Gorenjske poneli iz Bohinjske Bistrice v Podbrdo na Primorsko.

Cilj gorenjskih plamincev je bil sedlo Bača. Tam smo štafetno palico predali plamincem Primorske.

Nosilka tega simbola sem bila tudi jaz. Pomorna in srečna sem bila, ko sem v spremstvu kastar stopala po gozdni poti, po smegu - novi postaji naproti. Štafetno palico smo srečno predali predstavnikom Primorske in jih pospremili v dolino, v Podbrdo.

Tako smo plaminci dokazali, da v svojih srečih nosimo Titovo podobo, ki nam je nikče ne bo mogel vzeti.

Marijeta Klemenec, predsednik plaminske sekcije

Dogajanja v preteklem tednu

1981, 2.11./8.11.

PONEDELJEK: Bilo je še dokaj

TOREK: lepo vreme.

ČETRTEK: je bil čisto mrazen dan.

PETEK: zvečer je bil nastanek 30 žvirc.

SOBOTA: imeli smo sokohe v mesta v
daljini, nekaj glavko je
okoli majuč.

NEDELJA: praznovali smo moj najstni dan.
Porabil sem rötiri sorodnike.
Imel sem nekoliko lepo tisto, ki
mi jo je naredil bratranec.

POGAČNIK BORUT,

5. tized

Moj konjiček

Začelo se je novo šolsko leto in z njim tudi novi predmeti. Prvi dan še ni bilo resnega pouka, temveč nam je tovarišica razredničarka na tablo napisala urnik in kateri novi predmet bomo imeli to šolsko leto. To je bila tehnika.

Prišel sem v šolo, prvi dve uri smo imeli tehniko. Tovariš nam je povedal, kako se izdelujejo načrti. Ko sem prišel domov, sem takoj začel delati načrt za ladjo. To je bil sedaj moj konjiček. Začel ~~sem~~ sem delati čedalje več novih stvari. Ko sem načrt za ladjo preučil popolnoma, sem se lotil izdelave. Najprej sem moral dobiti material. Šel sem v ZLIT in prosil vratarja, če mi lahko da kakšno vezano ploščo in nekaj furnirja. Slučajno ga je nekaj imel pri sebi in mi ga dal. Takoj, ko sem prišel domov, sem vzel kopirni papir in nanj začel črtati razne dele. Ko je bilo to gotovo, sem moral vse te dele izžagati. Iz kota sem potegnil žago, ki je nekaj let samevala v kotu. Dobil sem jo za rojstni dan. Lotil sem se dela. Roka me je zelo bolela. Potem sem opravil še druga, manj važna dela. Ladja je bila končana.

Še veliko časa se bom ukvarjal z mojim konjičkom. Pred kakim tednom sem začel izdelovati nov dirkalni čoln, ki ga bo poganjal pravi elektromotor.

Andrej Grm, 6.raz.

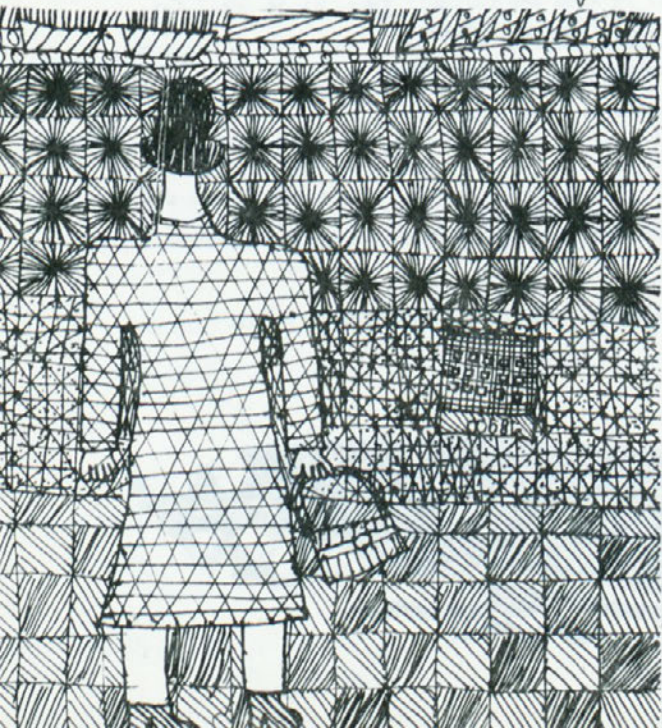

Doživetje na kroso

Nekje aprilske medelje smo se zbrali v Krivčah, kjer je bil kros. Prve so štartale mlajše cicibanke, med njimi sem bila tudi jaz. Na štartu sem imela tremo, na cilj pa sem prišla druga. Proga mi bila tako dolga, menila je 600 m. Bila sem zelo utrujena, kljub utrujenosti sem bila vesela. Prisel je čas podelitve diplom. Ko sem dobila diplomu, sem bila še bolj vesela. Moj rošec, ki je tekel na veterane, me je odpeljal domov. Moja starša sta bila na ta dan dobre volje.

Edina Garišorič, 3. razred

Sem članica Maldinskega gledališča Tržič (MGT). Za balet me je navdušila sestra Jolanda, ki je že pet let članica Mladinskega gledališča Tržič.

Dvakrat tedensko imamo vaje, ki se jih vsakič zelo razveselim. Skupino vodi naša nekdanja učenka Bojana Kališnik. Začetek je še bolj težak; vem, ^{soj} smo v skupini same začetnice. Če bom pridno hodila na vaje, bom že kmalu nastopala pred publiko. To bo zame velik uspeh. Zabalet sem zelo navdušena, zato bom vaje pridno obiskovala.

Melita Lauseger, 5.raz.

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga

Ker nekega dne nisem hotel poslušati matere, se mi je zgodilo tole: "Ko sem se sončil na soncu, je v daljavi odjeknil strel. Skočil sem na noge in prisluhnul. Nekaj je šelestelo in pokalo. Tedaj sem zagledal črno pasjo glavo. Spustil sem se v dir, pes pa za mano. Dolgo mi je sledil. Kmalu bi me pes že zgrabil, ker sem bil pri zadnjih močeh. V daljavi sem zagledal mojo sestro, pomežiknil sem ji, da naj sovražniku prekriža sled. Res je takoj stekla za mano. Tako sem se rešil tečnega psa. Toda stvar ni bila še govotva. Za mano je nekdo stopal z močnimi koraki. Bil je lovec, ki je prav gotovo iskal mene. To sem uganil, ko je mimo mene nekaj priteklo. Veste, kaj je bilo to? Če bi me zadelo, bi padel kot kup slame. Pravočasno sem se še umaknil. Končno pa zagledam rešilno grmovje. Ves sem trepetal, ko so mimo mene odjeknili težki koraki. Sedaj sem bil na varnem. Skrbelo me je za sestro. Zato sem se previdno vrnil domov. Pred pragom pa sta me že čakali sestra in mati. Mati me je uštela in rekla: "Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!"

Nikoli več nisem ušel materi.

Moj najljubši rožlec je Zaplotnik Tomaž. Je zelo prijazen. Med odmori se pogovarjara in igraja. Prinjemu se misem bil, ampaki je bil onu prvi meni. Ker je v slovenščini slabši, mu jaz pomagam. Ima še mlajšo sestrico.

Na zdravniškemu pregledu je zdravnik ugotovil, da je ma ncu bolan, zato mi smel teči ma krosu. Leprav je bolan ma ncu, mi žalosten in se še vedno šali.

Upam, da bova tudi drugo leto rožleca in prijatelja.

Prapostnik Boštjan,
3. razred

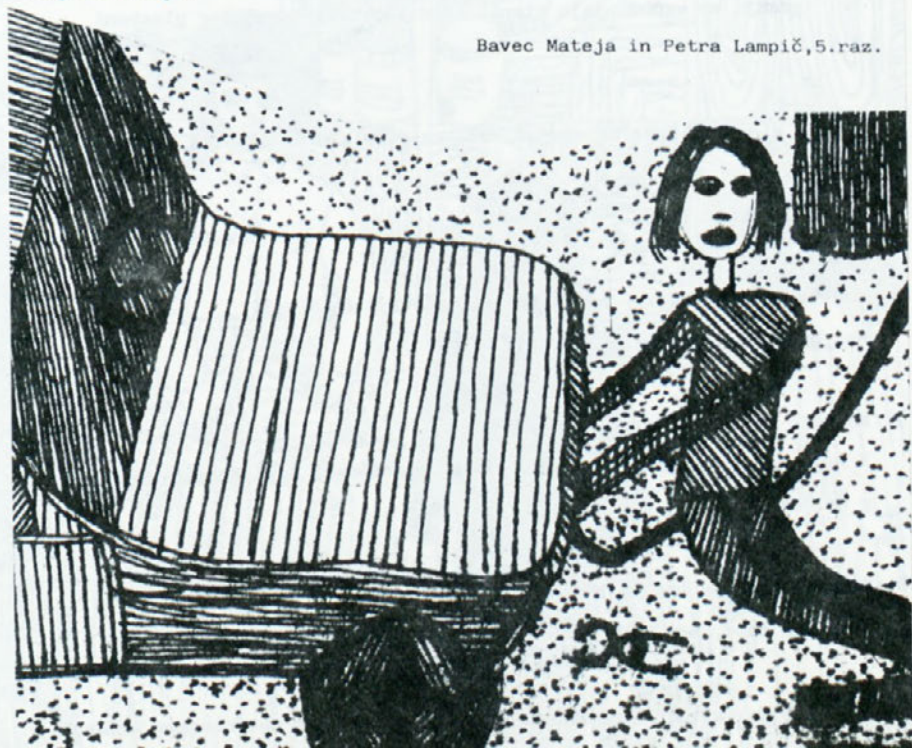

Vsako leto znova oživijo nekdanje kurirčkove poti. Tako smo tudi v petek, 2. aprila, po tretji učni uri v šoli heroja Bračiča sprejeli kurirčkovo torbico.

Učenka nam je pokazala stvari, ki so bile v torbici. V njej je bil zemljevid, dnevnik, v katerega pišejo pionirji datum prihoda in odhoda kurirčkove torbice. V torbici so še različna pisma in pisala. Našo prireditev v šoli sta obiskala borca, tovariš Urbanc in tovariš Rastresen, govorila sta nam o doživljajih med vojno. Na sporedu je tudi kratek kulturni program, v katerem je pel pevski zbor, nastopalo je tudi nekaj učencev iz nižjih razredov s svojimi recitacijami, na koncu pa smo vsi veselo zapeli.

Tako smo zaključili program ob sprejemu kurirčkove torbice, ki potuje po vsej Sloveniji.

Bavec Mateja in Petra Lampič, 5. raz.

Urška Pesjak iz 5.b razreda obiskuje osnovno šolo heroja Bračiča. Poleg šolskega dela se ukvarja tudi z glasbo, folkloro in novinarstvom.

Prejšnji petek popoldan sem se pogovarjala z njo.

1. Urška, vem, da igraš klavir. Koliko časa že obiskuješ glasbeno šolo?

Glasbeno šolo obiskujem že tretje leto.

2. Ali je potrebno veliko vaje za lepo igranje?

Če hočeš, da bi igral zares lepo, moraš igrati vsak dan najmanj eno uro.

3. Kakšen uspeh imaš?

Vseskozi odličen, saj se pri igranju in tudi pri teoriji zelo potrudim.

4. Kdo te vzpodbuja pri igranju?

Pri igranju me vzpodbujajo starši in delno tudi tovariš v glasbeni šoli.

5. Poleg glasbene šole obiskuješ tudi vaje folklorne skupině. Koliko časa že ?

Sedaj že drugo leto.

6. Kdo te je vzpodbudil, da si začela hoditi k folklori?

Moj bratranec Branko.

7. Kje ste že vse nastopali?

V Mojstrani, Mokronogu, na naši šoli, na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah.

8. Zakaj si začela hoditi k folklori?

Predvsem zato, ker rada plešem in zato, ker rada nastopam.

9. Ukvarjaš pa se tudi z novinarstvom. Kaj delate pri novinarskem krožku?

Pri novinarskem krožku se pogovarjamo o raznih delih, pišemo spise,

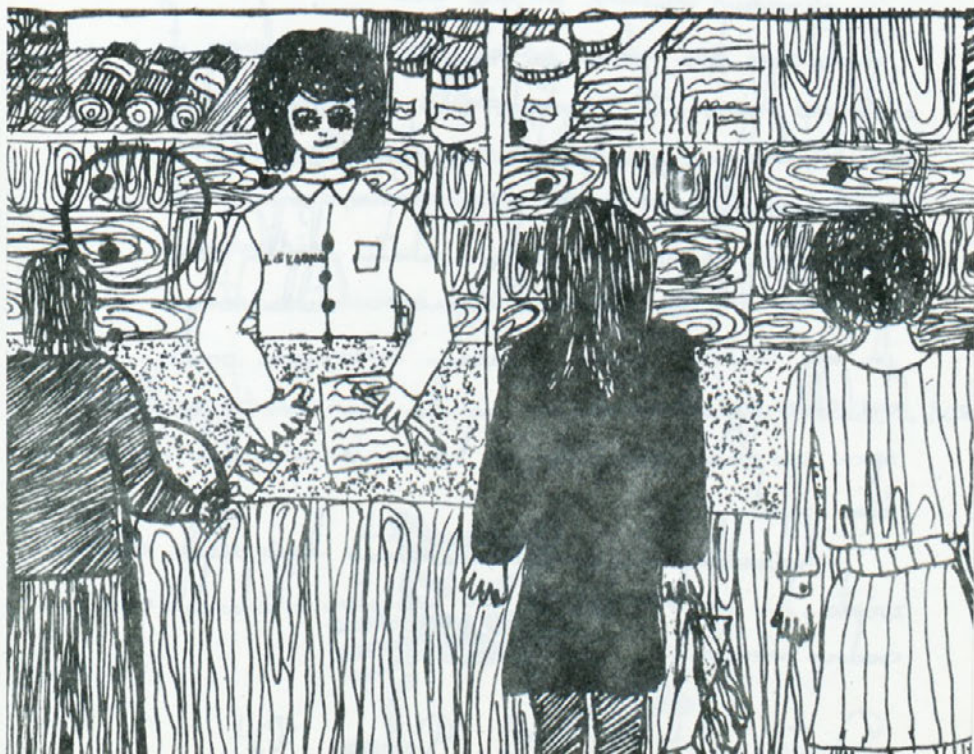
obnove, intervjuje pa tudi kakšne pesmice se včasih lotimo.

10. Ali je bilo že kakšno od tvojih del objavljeno v časopisu?

V časopisu sta bila objavljena dva moja prispevka, in sicer eden v Nedeljskem dnevniku, drugi pa v Dnevniku; tega sem bila zelo vesela. Vesela pa sem bila zato, ker moje delo ni bilo všeč samo tovarišici, mojim sošolkam in sošolcem, ampak tudi drugim.

Zahvaljujem se ti za odgovore in ti še vnaprej želim veliko uspeha.

Maja Tavželj, 5.rar.

RAZVESELILO ME JE

Razveselilo me je, ko sem dobila novega medvedka. Dobila sem ga zato, ker sem doma pridrno pomagal.

Nov medvedek je rumena barve. Imam ga zelo rada. Laska je deset cm. Jedno rpi se mama. Laj ima črna in rjave. Črna ne vehtat pralim na žolo, kadar se igramu (2) njim.

Nekega dne sem ga spravila v kuni in odšla v njim na prvehod. Ko sem opazovala cvetice, ničem opazila, da mi je medvedek pradel na tlo. Dvi, ko sem opazila, da ničem medvedku, sem ga začela iskati. Črna, sem ga, toda liti je umarano. Dvi sem zela kompu in ga začela tako umirati. Inčo sem imela, da sem ga pravočasno uprila, ko sem ga umila, sem ga dala proustiti, in ko se je proustil na šla spati.

Medvedku mi predstavljajo tudi lapi delfi otroškega sveta, ki je brezhubem in prijatem. Medvedek me vedno navneli.

RAZVESELILO ME JE

Nahajal poltnege dne sem na gradlinišču
 more hite pospravljati. Pod gradliniščo
 deski sem našel granato mucko. Bila je tri
 majhne mucke, stare nekaj tednov. Male mucke
 so bile zelo prijazne, zato sem se osvepele.

Prva sem, ki je bila čisto črna, sem dal ime
 Loni Sparta, drugi je bil rjavi. Sparta mucka
 je imela na glavi lise, kot je imela vesoljske
 celado, zato sem jo imenovala Lajha.

Čakal dan sem jih so bratcem nahranila.
 Te mucke so imeli veliko veselja, saj smo postali
 pravi prijatelji. Čakal sem, saj so jih rosamki spiceli
 imati gradbene stroje. Mucke so se prestrašile
 hrupa in mame mucka jih je odpeljala v mirnejše
 okolje.

Te mucke mi je bilo zelo všeč.

Dimitris, 4.5.82

Marija Mladic, 3. razred

Moje otroštvo je bilo veselo

Mojea otroštva se zelo rada spominjam. Ker sta oči in mami hodila v službo, me je v začetku varovala mama. Pri njej sem bila sprva zelo pridna, ker pa sem iz dneva v dan bolj odraščala, sem bila tudi bolj navihana.

Spominjam se dogodka, ko je mama šivala nogavice. Prav potihom sem zlezla pod mizo in jo začela škripati v nogo. Mama je nekaj časa to prenašala, potem pa me je zagrabila za roko, odvlekla izpod mize in mi jih dala po zadnji plati. Zelo užaljena sem odšla od nje in se skrila v kot, da me ne bi videla. Kljub temu pa sem jo imela še vedno rada.

Pozneje me je mami vpisala v vrtec. Ker smo stanovali še v Tržiču, sem hodila na grad v vrtec. V tem vrtcu je bilo prijetno, čeprav sama nisem marala hoditi vanj. Zjutraj, ko me je mami budila, sem se nalašč potuhnila, kot da spim. Ker pa se ji je včasih mudilo v službo, me je kar v spanju oblekla. Skoraj teči sva morali. V vrtcu me je sprejela tovarišica, ki je bila zelo prijazna do vseh otrok.

Moje otroštvo je bilo veselo, saj nisem imela še nobenih skrbi, zdaj pa je treba skrbeti za to in ono.

Katja Hadaš, 6.raz.

Moja enajsta šola

Moja enajsta šola se začne ob treh popoldne. S prijatelji se zberemo na igrišču, nekdo od nas prinese žogo, nato volimo in začnemo igrati nogomet ali pa košarko. Včasih igramo za sladkarije ali pa za brezalkoholne pijače, takoj se tudi dogovorimo, kdo komu plača. Če so igrišča

zasedena, sedemo na travo in malo poklepetamo. Včasih se pri igri tudi skregamo, če kdo goljufa. Večkrat pridejo starejši in nas spodijo z igrišča, takrat smo mi mlajši zelo jezni.

Kmalu se zmrači in, utrujeni od igre, se vrnemo domov. Kdaj pa kdaj se med potjo domov ustavimo v slaščičarni in kaj sladkega pojemo.

Robi Levstik, 7.raz.

Moje delo

Ime mi je Bojana. Stara sem enajst let. Hodim v osnovno šolo heroja Bračiča, v 5. razred. V šoli mi najbolj ugaja matematika, ker rada računam in rešujem tekstne naloge. Rada imam tudi angleščino. Rada preberem kakšno dobro in zanimivo knjigo. Naravo in živali pa imam še posebno rada. Poleti grem z mamico ali s planinskim društvom večkrat v gore. Doma imam papagaja Jaka, ki sem ga dobila od mamice za odličen uspeh v šoli pred dvema letoma. Rada prebiram šolska glasila in časopise, kot so: Stezice, Pionirski list, Stop, Jana in druge. Vsak teden pa kupim časopis KIH. V njem je veliko križank, ugank, ki jih rada rešujem. Doma pospravim stanovanje ali pa opravim kakšno drugo delo v kuhinji in s tem pomagam staršem pri delu. Kosila pa mi zaenkrat ni treba kuhati, ker ga skuha babica.

Bojana Ribič, 5.raz.

V grmu mi prepeva kos,
niseb bos.

Na nogah'mam šolnčke,
v rokah pa svetle rinčice.

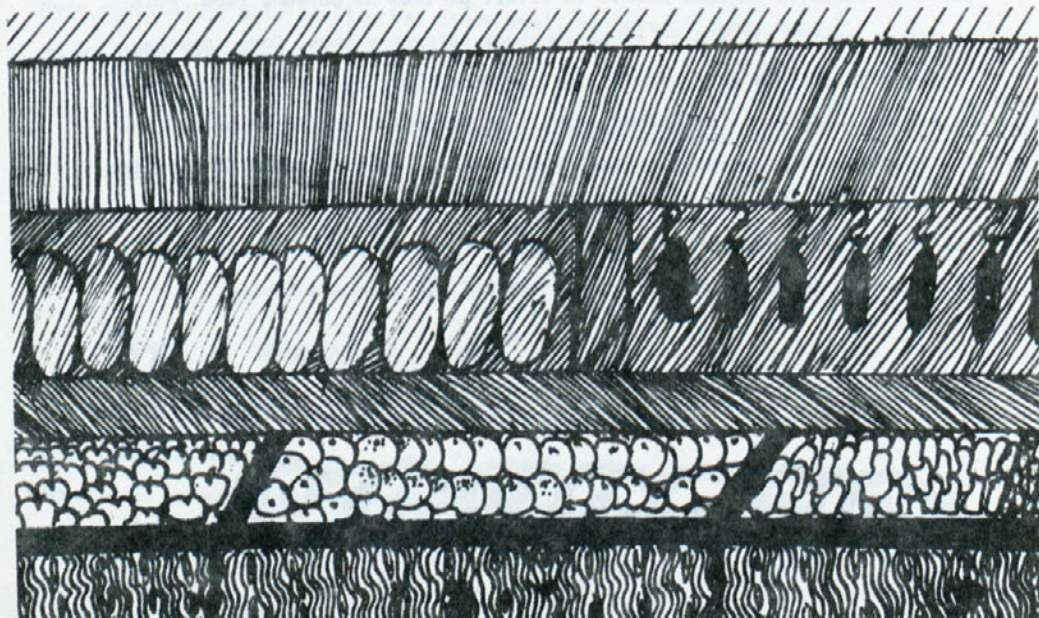
V drugem grmu sraka kraka,
jaz dobila sem nečaka.

V grmu mi lepo prepeva,
sraka kraka, kraka sraka.

Ko pa slavček se oglasi,
kričanje se umiri.

On lepo prepeva mi,
TRILILI, TRILILI.

Darja Studen, 7.raz.

Naša mala mačica

Danes naša mačica prsi
v šolo je odšla.

U šoli riše, piše,
skoče in v klopi trga
hlače.

Med poukom
klepeta tako, da
same enke ima.

Isto pa svonec
odstovni, prva
in šole domov
hiti.

Katja Glodnik,
5. raven

U misli bodočnosti velikih namerljivost

Vsak izmed nas je poln upov in načrtov. Postati, kar si sam najbolj želiš. Doživeti nekaj, v kar vlagaš vse svoje delo, znanje in trud.

Zdaj, ko sem v osmem razredu in se bo treba odločiti, kam po osnovni šoli, že imam načrt, ki pa še ni uresničen. Spet bodo na vrsti nove skrbi in potrebna bo volja, samo tista volja, ki te pripelje do resničnega uspeha. Vendar pa, ljudje smo ljudje, in zdaj eden razočara drugega, zdaj drugi prvega.

Romana Šparovec, 8.raz.

Pred odločitvijo

Učenci osmih razredov smo postavljeni pred težko odločitev, odločitev o izbiri poklica. Vsak od nas bi rad dosegel to, kar si želi. Dekleta se odločamo za poklic frizerke, šivilje, prodajalke, fantje imajo raje poklice, kot so strojni tehnik, lesni tehnik, zdravnik in še mnoge druge.

Tudi samaveliko razmišljam o svojem poklicu. Doma mi pri tem večkrat pomagajo starši, v šoli pa učitelji. Odločila sem bom za poklic ekonomskega tehnika. To pa zato, ker me veseli matematika in posebno rada vidim, če mamica iz tovarne prinese delo in ji lahko kaj pomagam. Mogoče pri tem poklicu vidim le dobre stvari, slabih pa ne. Slabe so na primer, da je treba osem ur presedeti, da je delo ponavadi enolično. Toda trdno sem se odločila, da bom opravljala prav ta poklic. Doma se pogovarjam s starši. Pogovarjamo se tudi o drugih poklicih, o štipendiji in o vsem, kar me s

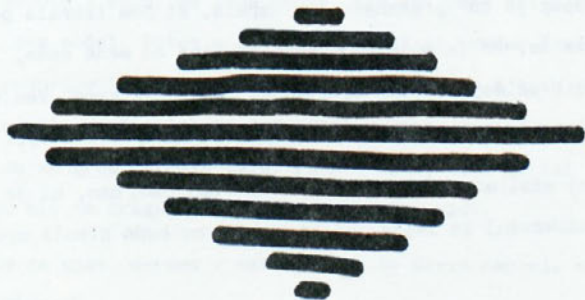
tem v zvezi zanima. Mogoče res, kot pravi naslov, preveč zidam v oblake in kruta resnica me bo nekoč postavila na trdna tla. Jaz pa vendar upam, da bo moja bodočnost lepa. Meseca marca bo prišel čas za dokončno odločitev. Do takrat pa bom premišljevala o poklicih in o tem, za katerega se bom dokončno odločila.

Ob koncu šolskega leta pa se bomo sošolci in sošolke razšli, vsak bo krenil na neko določeno pot, pot do svojega cilja, svojega poklica. Z nami pa bo odšel spomin na dni osnovne šole, lepe in težke. Ostale pa bodo prazne klopi, a jih bodo zapolnili učenci današnjega sedmega razreda. Saj življenje vse uredi po svoje. Nastalo praznino takoj zapolni drugo živo bitje.

Nataša Kern, 8.raz.

Hej oblaki, prekos polja - kam?
 Kam je, neka, tebe volja - kam?

(Utom županič)

Građane svetle vidam ni v oblake

Zvečer, ko ležim v postelji in čakam spanec, večkrat premišlujem o življenju, o tem, ki sem ga preživela, in o onem, ki me še čaka. Svojih najbolj rosnih let se ne spominjam najbolje, ker so pač daleč. Spoznavam jih iz pripovedi staršev, iz fotografij. Včasih grem na podstrešje k svojim igračam in vsaka od njih mi pove svojo zgodbo.

Bolj kot o svojem otroštvu, ki se počasi, a vztrajno poslavlja od mene, pa razmišljam o svoji bodočnosti. Pravijo, da smo sedaj v najtežjih, a tudi v najlepših letih, v tistih letih prve ljubezni, ki jo spremljajo tisti znaki; oh, le kdo ne pozna trenutkov, ko ne veš, kam bi z rokami, ki se ti potijo in tresejo, in z opletajočimi nogami, ko zardevaš in jec-ljaš, pa ne veš zakaj, v resnici pa si tako srečen. Počutiš se, kot da boš zdaj zdaj poletel. In ko bodo ta leta mimo, ko ne bom več učenka, ampak le ena izmed tisočih, ki se borijo za vsakdanjé kruh, kaj bo z mano? In ko si bom ustvarila dom, družino... Vsaka taka stvar bo pomenila opeko več v zidu mojega življenja. Sedaj si predstavljam, kakšen bo moj mož, moja edina želja je sreča v življenju.

Smo tudi v letu, ki je odločilno za našo bodočnost, kajti pred nami je izbira poklica. In spet je tu vprašanje: bom uspela, si bom izbrala poklic, ki me veseli? Zavedam se, da je moja bodočnost odvisna od mene same, kajti kdo se bo trudil za moje boljše življenje, če ne jaz sama? Vem tudi, da ne bom mogla vseh odločitev prepustiti času, naj opravi svoje.

S takimi in podobnimi mislimi se konča prenekateri moj dan, dan, ki je še brezskrben, poln pričakovanj in želja, ki se mogoče ne bodo nikoli uresničile.

Kako ni namisljam svojo bodočnost

110

Mi mladi, kakor pravijo starejši, si zidamo svetle gradove, saj smo v dobi odraščanja in različnejših spoznanj. Vendar naša spoznanja še ne sežejo daleč, tako da imamo še vedno svetle upe in si pravimo: "Saj bo še vse bolje." To si mislim tudi jaz.

Včasih, ko sem prost in nimam dela, se ozrem v bodočnost kakih deset let naprej - in se vidim v čisto drugačni luči. Ravno sem končal šolo in se lahko zaposlim. Pridem domov in vidim ženo, kako mi plete pulover za zimo, saj bo zima gotovo hladna. Lepo jo pozdravim, nato pa sedem v udobem naslanjač, kjer se lahko odpočijem od napornega dela. Ko si malce oddahnem, si zaželim sprehoda v gozd. Povabim ženo, ki pa seveda mojo ponudbo odkloni in moram sedaj oditi sam. Tudi prav!

Ko pridem na rob gozda, se vidi v svetlem soncu lepa mavrica. Nato se v drevesnih krošnjah oglasijo ptički, ob smrekah se s srebrnim sijajem svetlikajo biseri rose, ki se je v senci ohranila še od jutra in visoke krošnje dreves se rahlo zibljejo v vetru. Zdaj pa grem globlje v gozd. Tu mi izpred nog skoči zajček, ki je le za las ušel mojim stopinjam, pot pa mi prekriža srna, ki se je zaradi neznanega razloga preplašila in sedaj beži, da si reši glavo. Jaz pa se samo smejem, saj jo je gotovo prestrašila kakšna majhna zever. In res! Bila je ververica. Ravno zdaj mi je vrgla smrekov storž pred noge in gotovo je ravno tako naredila tudi s srnico. Sedaj pa opažam, da postaja zelo temno in da se bom moral vrniti domov.

Ko stopim v sobo, me žena okara, kje sem tako dolgo hodil in kaj, za vraga, sem počel. Potem mi še reče: "Sezuj si vendar čevlje, da ne umažeš nove preproge!" Ubogam jo in res vse storim po njenih željah. Ko ji hočem povedati, kakšne lepote sem videl v gozdu, se mi smeje, češ da sem otročji in da se grem otroške igre. Pa nič zato, meni je bil sprehod všeč in to ženo nič ne briga. Zadovoljen grem nato spat.

Nato se spet povrnem v sedanji čas in živim naprej, kakor bi kdo rekel po starem.

KOVOR NEKOČ IN DANES

Gradivo za tale spis sva vzeli iz KRAJEVNEGA LEKSIKONA SLOVENIJE (Državna založba Slovenije, Ljubljana 1966), iz zapiskov v časopisu GLAS, ki jih piše Črtomir Zorec in izhajajo pod naslovom POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH, in iz kronike župnije Kovor.

Samosvoja, velika vas v bližnji tržiški okolici je Kovor. Po številu prebivalcev je bila pred 100 leti največja, danes pa sta jo že prehiteli Bis-trica in Križe. Vendar pa je s prek 500 domačini vas še vedno kaj pomem-no naselje. Posebno, če jo stare listine omenjajo že v enajstem stolet-ju. Odkrito rimsko zidovje pa izpričuje, da je tod mimo vodila stara lju-beljska cesta na Koroško.

Izvor krajevnega imena je zavit v temo ugibanj. Tisto, da so se stari Kovorjani radi preteпали s koli "kou", je le ena razlaga. Druga razlaga je, da bi se ime kraja utegnilo naslanjati na kovanje. Obstaja pa še tretja razlaga, da je morebitni izvor imena v številnih kalih, ki jih na kovorskem zemljišču ne manjka. (Kal je navadno plitvejša kotanja s stoje-čo vodo, lahko pa je tudi ime za razmočen, močviren kraj, največkrat pod kakim pobočjem).

Na vidni vzpetini nad vasjo stoji cerkev. Današnja cerkev je bila sezida-na leta 1740. Hrani tudi več slik kranjskega slikarja Leopolda Layerja. Opremljena je v baročnem stilu.

Med vojno je bila v župnišču belogardiš^{ki}na postojanka. Belogardisti so odšli šele po požigu župnišča, 9. maja 1945.

Vas Kovor je med NOB dala mnogo življenj za svobodo. 15. julija 1942 so Nemci kot povračilo za ustrelitev župana sredi vasi ustrelili 10 talcev-domačinov. Talce so pokopali v skupni grob. Spomenik tem 10 tal-cem je postavljen na novem delu vaškega pokopališča. Napis pove:

"POSTOJ TOVARIŠ, SPOMNI SE MRTVIH, KI TU POČIVAJO.
NJEHOVA SMRT JE RODILA NOVO ŽIVLJENJE."

Zaradi nemškega oficirja, ki so ga ustrelili partizani, so Nemci ustrelili 19. januarja 1944 na Meršolovi njivi 31 talcev. Spomenik talcem je izjemno lepo in z okusom oblikovan. Vrh kamnitega kvadra stoji bronasta figura padajočega talca. Napis pove, da so spomenik talcem postavili svojci.

Sredi vasi stoji skupni vaški spomenik NOB, posvečen 32 padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja iz Kovorja. Vaščani so junakom v spomin po-stavili veliko marmornato skalo. Napis na njej pove:

"BREZ MRTVIH GRL ŠIBAK JE ŽIVIH GLAS,
KER NI VAS VEČ, ZATO STE VSEPOVSOD,
SAJ SMRT JE ŽIVLJENJU DAROVALA,"

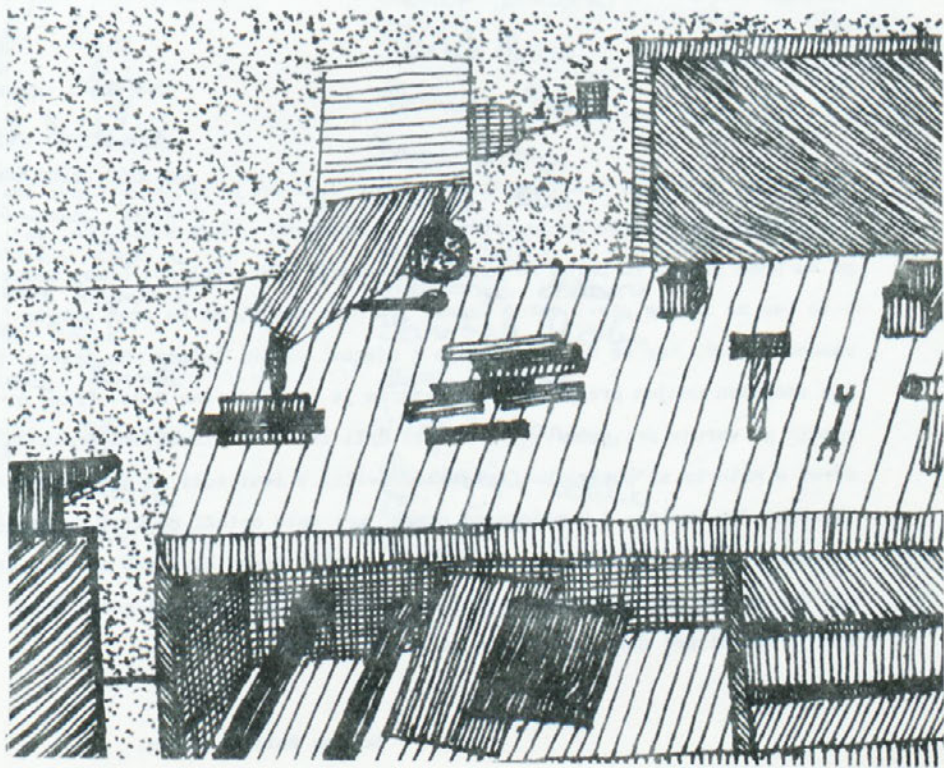
Danes je Kovor vse manj kmečki, saj velja že za izrazito delavsko vas. Večina stalno naseljenega prebivalstva služi kruh v tržiški industriji. V vasi je nekaj kmetov, skoraj vsaka hiša pa se ukvarja z vrtičkarstvom.

Skozi vas teče potok Cikavec, ki poleti usahne. Kovorjani pa se hvalijo tudi s sadovnjaki, kjer zore znane kovorjanske češnje. Vas na zahodni strani obdaja gozd, proti Brdu pa planinske senožeti. V bližini Kovorja je veliko prijetnih izletniških točk: Dobrča, Kriška gora, sveti Jurij, Storžič in še drugi hribi. Na visokih obronkih gora so planine, kamor kmetje poleti vodijo živino. Vas slovi po izjemno dobri pitni vodi, ki izvira v Žegnanem studencu.

Nataša Kern in

Simona Zelič, 8.raz.

čiskala tovarna obutve PEKO Tržič

Čevljarček je simbol obutvene tovarne Peko. Izdelan je iz lesa. Glavo ima v primerjavi s telesom mnogo preveliko. Na nosu mu tičijo očala. No, kaj pa mu bodo očala, ko pa so mu pozabili narediti oči. Tudi ust nima. Namesto las pa ima na glavi vato. Čeprav jih nima mnogo, so pa prav gotovo vsakemu všeč, ker se mu lepo podajo k njegovi obliki telesa. Na telesu ima značilen usnjen predpasnik, na katerem je izrezano ime Peko. Predpasnik ga varuje pri delu. V desni roki drži značilno staro čevljarško kladivo, s katerim si pomaga pri svojem opravilu. V levi roki pa drži "čevljarček" dve kopiti. S kopitoma si namreč pri delu določi dolžino, višino in obliko čevlja. Noge so mu, kot kaže, pozabili narediti. Zato so mu spodnji del telesa naredili tako, kakor da bi sedel. Če so že vsi stari čevljarji sedeli pri delu, zakaj naj bi potem on stal.

Urejali in pisali

Kapel Barbara
 Ivanova Romana
 Bradač Hleuka
 Hodar Jelka
 Stare Barbara
 Bencina Romana
 Kosić Nada
 Hleuka Dorica
 Lunjeto Klemenec
 Meglič Mojca
 Glavančič Katja
 Erik Lnidaršič
 Kataša Kemm
 Gimona Zelič
 Slavka Zupan
 Marenka Praprotnik
 Mojca Bizjak
 Mojca Krmnik
 Mojca Colmajer
 Piškornik Kataša
 Katjana Rajkonič

Kuja Šarabon
 Čučič Bogava
 Gladnik Katja
 Kem Šarabka
 Urška Bizjak
 Maja Tavčelj
 Špela Špohar
 Milica Lauzežer
 Hodar Tomaz
 Stritih Uroš
 Bohinc Petra

Bavec Mateja
 Lampič Petra
 Kokalj Edita
 Mlinarič Milon
 Pavšek Robi

Mojca Malovrh
 Meglič Jasna
 Andreja Soblič
 Klič Eva
 Poganič Ksenija

Aleš Rogelj
 Mitja Poljanec
 Kosić Peter
 Kormann Marijeta
 Turčič Zvonko
 Studen Danja
 Udek Semrov
 Gladaš Katja
 Brezar Alenka
 Aleš Bešter
 Polona Starinčan
 Marko Rajkonič

Steice so glavilo učencov o mornarke

heroja Braciča v Bistrici pri Trzinu

Uredniški odbor: člani morinarkega krožka

Prispevki sodelovali učitelji slov. jezika od 1. do 8. razreda

Likovno opremo je pripravil akademski slikar Kamilo

Legat

Mentorji: Jožica Kodler, Majda Rozman

Tehnično delo so opravili: Gilda Kaletel, Mica Stumpf

in uredniški odbor

Likovne priloge:

Naslovna stran: Fatima Bradnič

Zadnja stran: Matjaž Meglič

Ostale likovne prispevke: Andreja Javornik, Bojana
Kilič, Saša Škofic, Mija Plevanič
Marinka Šušnik, Mateja
Platnar, Matej Šušnik, Mateja
Bavec, Mojca Malorik, Urška
Berjak, Trena Šušnik, Katja
Razinger, Alenka Mušič, Petra
Zupan, Jelko Gros, Melita
Larsegar

Fotografije: Stane Berko

Odgovorni urednik: Stanko Stritih

